

Зеленський Володимир Олександрович

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

Володи́мир Олекса́ндрович Зеле́нський (нар. 25 січня 1978, Кривий Ріг) — шостий і чинний Президент України з 20 травня 2019 року^[9]. До вступу на посаду здобув популярність як шоумен, актор, комік, режисер, продюсер і сценарист. Був співвласником і художнім керівником «Студії Квартал-95» (2003—2019) та генеральним продюсером телеканалу «Інтер» (2010—2012).

Розпочав політичну кар'єру 2019 року та балотувався на виборах президента України 2019 року. За підсумками голосування був обраний Президентом України^[10].

Кар'єрний шлях розпочав з участі в КВК у командах «Запоріжжя — Кривий Ріг — Транзит», «Збірна Кривого Рогу» та «95-й квартал»^[11], в останній з яких Володимир Зеленський був капітаном, актором і автором більшості номерів ^[⇨]. 2003 року, після виходу з КВК, команда Зеленського «95-й квартал» почала давати концерти на телебаченні. Уже як «Студія Квартал-95» 2005 року команда створює шоу «Вечірній квартал», в якому Володимир Зеленський постає ідеологом, автором, режисером і провідним актором ^[⇨]^[12]. У 2010—2011 роках працює генеральним продюсером телеканалу «Інтер» ^[⇨]. Упродовж своєї кар'єри виступав у численних телепроєктах, найпримітніше — у ролі актора («Вечірній квартал»), ведучого («Київ вечірній», «Ліга сміху») та судді («Розсміши коміка») ^[⇨].

Володимир Зеленський брав участь у виробництві понад двох десятків кінофільмів і телесеріалів як актор (зокрема «Кохання у великому місті», «8 перших побачень», «Я, ти, він, вона»), продюсер (як-от «Свати», «Я буду поруч», «Кохання у великому місті 3»),

Володимир Олександрович Зеленський

рос. *Владимир Александрович Зеленский*

6-й Президент України

Нині на посаді

На посаді з	20 травня 2019
Прем'єр-міністр	Володимир Гройсман (2016-2019) Олексій Гончарук (2019-2020) Денис Шмигаль (з 2020)
Попередник	Петро Порошенко
Народився	25 січня 1978 ^[7] (44 роки) Кривий Ріг, УРСР
Відомий як	комік, актор, телеведучий, сценарист, продюсер, режисер, політик
Місце роботи	Студія Квартал-95, Інтер,

сценарист («Свати»), а також був актором дубляжу («Хортон», «Пригоди Паддінгтона» та інші) [⇨].

Протягом 2015—2018 років Володимир Зеленський грав у телесеріалі «Слуга народу» роль Василя Голобородька — вчителя історії, якого обирають Президентом України. Телесеріал неодноразово звинувачували в політичній рекламі [13][14][15], а перші три серії третього сезону серіалу вийшли безпосередньо перед першим туром виборів Президента України 2019, у яких Володимир Зеленський брав участь як висуванець однойменної з телесеріалом партії «Слуга народу» [16] і здобув найбільшу кількість голосів. Після перемоги в другому турі виборів був обраний на посаду Президента України [⇨].

Зеленський почав активно вивчати українську мову у 2017 році, до того використовував у спілкуванні переважно російську [17][18][19][20].

Володимир Зеленський неодноразово критикувався громадськістю [⇨]. З-поміж іншого його звинувачують у приниженні українців і зневажливому ставленні до української мови [⇨], зв'язках з Ігорем Коломойським [⇨]. Зеленський був фігурантом декількох історій, пов'язаних з офшорами [⇨] і приховуванням незадекларованого маєтку в Італії [⇨].

Під час російського вторгнення в Україну в лютому 2022 року, Володимир Зеленський зайняв рішуче проукраїнську позицію, спрямовану на захист суверенітету України [21]. За оцінкою численних світових ЗМІ, Зеленський прийняв роль, якої від нього майже ніхто не очікував [22].

Зміст

Життєпис

КВК

«Студія Квартал-95»

	1+1 і <u>Офіс Президента України</u>
Громадянство	 <u>Україна</u>
Національність	<u>український єврей</u> [1][2][3][4][5]
Освіта	<u>Криворізький економічний інститут КНЕУ (2000)</u> [8]
Alma mater	<u>Криворізький економічний інститут КНЕУ імені Вадима Гетьмана</u>
Політична партія	<u>Безпартійний</u> [6]
Батько	<u>Олександр Зеленський</u>
Мати	<u>Римма Зеленська</u>
У шлюбі з	<u>Олена Зеленська</u>
Діти	<u>Олександра Зеленська</u> <u>Кирило Зеленський</u>
Нагороди	 <u>Премія свободи імені Рональда Рейгана</u> <u>Орден Вітаутаса Великого</u> [⇨]

Підпис

ze2019.com (http://ze2019.com)
Роботи (https://uk.wikisource.org/wiki/%D0%90%D0%B2%D1%82%D0%BE%D1%80:%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80_%D0%97%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9?uselang=uk) у Вікіджерелах
Висловлювання (https://uk.wikiquote.org/wiki/%D0%97%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9_%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80_%D0%9E%D0%BB%D0%B5%D0%B)

Продюсер телеканалу «Інтер»

Політична діяльність

Президентські вибори (2019)

Президентство

Ліквідація ОАСК

Закон про деолігархізацію

Судова реформа

«Велике будівництво»

Воєнний стан та війна з Росією

Телепроекти

В Україні

У Росії

Фільмографія

Телефільми

Телесеріали

Повнометражні фільми

Актор дубляжу

Документальні фільми

Нагороди

Телетріумф

Військові звання

Погляди

Ставлення до української мови

Вивчення української мови

Про відносини з Путіним

Оцінки діяльності

До 2013

2013—2015

2016—2018

2019

2020

2021

Вагнергейт

Pandora Papers

2022

Оборона України

Статки та фінансові зобов'язання

Див. також

Примітки

A%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87?u

selang=uk) у Вікіцитатах

Медіафайли (https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Volodymyr_Zelensky?uselang=uk) у Вікісховищі

Життєпис

Народився 25 січня 1978 року в Кривому Розі^[23] у єврейській сім'ї^{[1][2][3][4][5][24]}.

Батько Олександр Зеленський — доктор технічних наук, професор, завкафедри інформатики та інформаційних технологій Криворізького економічного інституту^[25], мати Римма працювала інженером^{[26][27][28]}.

Перед вступом до гімназії жив чотири роки в Монголії (у місті Ерденет), де працював батько^[29]. У 16 років склав TOEFL у Дніпрі й отримав грант на освіту в Ізраїлі, але не поїхав, бо батько не дозволив^[28]. Юридичну освіту здобув у Криворізькому економічному інституті Київського економічного університету ім. Гетьмана.

За фахом ніколи не працював, за винятком двох місяців практики^[30].

КВК

У студентські роки захопився КВК, створив театр мініатюр «Беспризорник». Водночас Володимира Зеленського запросили у команду КВК «Запоріжжя — Кривий Ріг — Транзит».

Незабаром Зеленський став не тільки танцювати в команді, а й виконувати ролі. У ній він став чемпіоном Вищої ліги КВК 1997 року^[12].

Водночас із Володимиром у команду прийшли майбутні актори «Студії Квартал-95»: Денис Манжосов, Юрій Крапов, Олександр Пікалов. Трохи пізніше була створена команда «Збірна Кривого Рогу», а 1997 року з'явилась команда «95-й квартал»^[31]. Володимир Зеленський став у ній не тільки капітаном і актором, а й автором більшості номерів.

95 квартал — один з районів
Кривого Рогу

З 1999 до 2003 року «95-й квартал» виступав у Вищій лізі КВК, учасники команди багато часу проводили в Москві, постійно гастролювали по СНД. Зеленський писав жарти для команди, й також сценарії для корпоративних свят, телепередач, концертів тощо. 2003 року відбувся конфлікт «95-го кварталу» з компанією «Амік». Володимир Зеленському запропонували залишитися в КВК, але без команди — як автор і редактор. Втім, Зеленський відмовився і залишив КВК.

Скориставшись вимушеною відпусткою, він одружився з авторкою команди Оленою Кияшко, з якою зустрічався понад 7 років. 2004 року народилась донька Олександра, а 2013-го — син Кирило.

«Студія Квартал-95»

Наприкінці 2003 року телеканал «1+1» запропонував «95-му кварталу» зробити серію концертів, що складатимуться з найкращих номерів команди. 2004 року команда починає готувати свій найвідоміший проєкт, водночас підробляючи в різних телепередачах. Володимир веде кулінарне шоу «Містер Кук». Всі доходи вкладаються в спільний проєкт і 2005 року на телеканалі «Інтер» стартує телешоу «Вечірній квартал», ідеологом, автором, режисером і провідним актором якого став Володимир Зеленський. Шоу швидко набрало популярність і незабаром за рейтингами серед української аудиторії випередило КВК і «Comedy Club». Критики відносять «Вечірній квартал» до політичного кабаре — одного з традиційних театральних жанрів, характерного радше для Європи.

Квартал-95, 2018

Згодом команда «95-й квартал» переросла в «Студію Квартал-95», власниками якої є Володимир Зеленський, Борис і Сергій Шефір. Студія випускає декілька проєктів («Вечірній квартал», «Бійцівський клуб», «Україно, вставай»), пише сценарії для телепередач («Пісня року», «Полундра»), мюзиклів («За двома зайцями», «Три мушкетери», «Дуже новорічне кіно, або ніч у музеї»), фільмів та корпоративів.

У складі «Студії Квартал-95» виступав із волонтерськими концертами в АТО та жертвував кошти на потреби АТО. За фінансову допомогу українській армії проти нього в Росії порушено кримінальну справу 2015 року^[32].

У квітні 2019 року Зеленський заявив, що виходить із бізнесу в «Студії Квартал 95»^[33].

Продюсер телеканалу «Інтер»

23 грудня 2010 року призначений генеральним продюсером телеканалу «Інтер»^[34]. 5 серпня 2011 року Зеленський звільнився з посади продюсера «Інтера», пояснивши це бажанням зосередитися на проєктах Студії Квартал-95^[35], проте вже в листопаді того ж року повернувся на ту ж посаду^[36]. 3 вересня 2012 року Зеленський звільнився з посади продюсера «Інтера»^[37]. У жовтні 2012 року стало відомо, що Зеленський та 95 Квартал уклали угоду з телеканалом «1+1»^[38].

Політична діяльність

У серпні 2014 року Зеленський виступив проти наміру Мінкульту створити список осіб з Росії, що створюють загрозу нацбезпеці України^[39].

2015 року, після виходу серіалу «Слуга народу» (а пізніше — фільму), почалися розмови про те, що Зеленський може бути кандидатом на посаду Президента України^[40]. У грудні 2017 року юрист «Студії Квартал 95» Іван Баканов зареєстрував однойменну політичну партію — Слуга народу.

У грудні 2018 року Зеленський заявив, що як президент він спробує припинити російсько-українську війну на Донбасі шляхом переговорів з Росією^[41].

Президентські вибори (2019)

Володимир Зеленський оголосив про намір балотуватися у президенти України під час новорічного звернення в ефірі каналу 1+1^[42].

21 січня 2019 року партія «Слуга народу» на своєму з'їзді висунула Зеленського кандидатом у президенти^[43], а 30 січня ЦВК офіційно зареєструвала кандидатуру Зеленського на виборах^[44].

Соціологи почали включати кандидатуру Володимира Зеленського навесні 2018 року^[45]. Протягом 2018 року його рейтинг коливався у межах 5–10 % підтримки, проте після оголошення про його політичні амбіції вже в середині січня він очолив рейтинг кандидатів у президенти, надалі збільшуючи свою перевагу над рейтингами своїх головних конкурентів Петра Порошенка та лідерки ВО «Батьківщина» Юлії Тимошенко^[46].

Результати голосування у другому турі президентських виборів за округами. Зеленим позначено округи, де переміг Володимир Зеленський, бордовим — Петро Порошенко, сірим — окуповані території.

Під час передвиборчої кампанії Зеленський позиціював себе як альтернативу старій політичній системі та старим політикам^[47]. Багато в чому висока підтримка його кандидатури зумовлювалася невдоволеністю виборців поточним станом справ у державі — розчаруванням у фігурах політичної еліти, що були при владі майже 30 років^[47], а також переважним переконанням виборців, що після 5 років, що минули з часу Революції Гідності, країна рухається в, на їхню думку, неправильному напрямку^[48].

Певною мірою кандидатура Зеленського ототожнювалася із зіграним ним персонажем серіалу «Слуга народу» вчителем історії Василем Голобородьком, який став «президентом з народу»^{[49][50]}, хоча головний політконсультант Зеленського Дмитро Разумков заперечував це та в інтерв'ю українським ЗМІ зазначив, що «кандидат в президенти Володимир Зеленський — це не образ його персонажа Василя Голобородька»^[51].

Власну виборчу програму Володимир Зеленський запропонував написати своїм прихильникам^[52]. Основними її пунктами стали реформування економіки України шляхом запровадження «нульової декларації» для бізнесу, переходу від солідарної до накопичувальної пенсійної системи, перетворення України на «електронну країну»^[53].

Сам же Зеленський не озвучував нічого конкретного щодо своєї майбутньої політики^[54]. Він намагався не виражати свої погляди публічно, уникав великих інтерв'ю, натомість провівши декілька пресконференцій і виступивши на дебатах проти Петра Порошенка^[55].

Фінансування передвиборчої кампанії здійснювалося здебільшого коштом партії «Слуга народу» (16 млн грн), внесків фізичних осіб (68 млн грн) та коштів самого Зеленського (11,5 млн грн); загальний бюджет передвиборчої кампанії становив 102,8 млн гривень відповідно до фінансового звіту ЦВК^[56]. Сам Зеленський заявив, що вартість його президентської кампанії становить 80,5 млн гривень його власних коштів, коштів його друзів та партнерів по бізнесу^[57].

Під час передвиборчої кампанії обговорювалися можливі зв'язки Зеленського з олігархом Ігорем Коломойським^[58]. Зокрема, зв'язки кандидата та бізнесмена досліджували проєкти журналістських розслідувань «Схеми» та Bihus.info. Журналісти виявили, що Зеленський користується послугами охоронців, які свого часу працювали на Коломойського^[59], а до передвиборчого штабу входить юрист олігарха Андрій Богдан^{[60][61]}. Однак штаб Зеленського, як і сам Ігор Коломойський, звинувачення в співпраці відкинули^{[62][63]}. Через можливі зв'язки кандидата й олігарха низка публічних осіб та діячів культури закликали не голосувати за Володимира Зеленського^{[64][65]}.

Під час передвиборчої кампанії Володимир Зеленський запропонував, а Петро Порошенко підтримав ідею Зеленського про здачу аналізів на наявність алкоголю та наркотиків в організмі. Обоє кандидатів здали аналізи, але в різних місцях.^[66] Володимир Кличко запропонував здати аналізи в міжнародну лабораторію VADA (Voluntary Anti-Doping Association), де їх здав Порошенко, але Зеленський знехтував його пропозицією та здавав аналізи в клініці «EuroLab», власник якої є його соратником та бізнес-партнером, а кров на аналіз у Зеленського в клініці його партнера брав актор забороненого^[67] серіалу «Свати», відзнятого в тому числі студією «Квартал-95».^{[68][69]} Спочатку було оголошено, що результати будуть за декілька днів, але Зеленський оприлюднив їх у своєму facebook за три години із помилкою в даті.^[70] Чинна на той час очільниця МОЗ Супрун заявила, що аналіз лише крові без нігтів та волосся не є дійсним показником наркотичної залежності, на перевірці якої наполягав Зеленський у своєму відеозверненні до Порошенка.^[71]

Володимир Зеленський під час дебатів на стадіоні «Олімпійський» заявив про те, що він не був в Росії з моменту початку війни. Однак, за твердженням журналістів програми «Схеми: корупція в деталях» (спільний проєкт Радіо Свобода і телеканалу «UA: Перший»), Зеленський відвідував Росію 4 рази в травні-червні 2014 року.^{[72][73]} Також соціальними мережами почав ширитись фрагмент із програми ЧистоNews від 14 травня 2014, де Зеленський веде репортаж з Манежної площі в Москві.^[74]

Під час тих же теледебатів назвав «повстанцями» російських найманців, що воюють проти ЗСУ в складі терористичних збройних формувань ДНР та ЛНР на Донбасі^[75].

За результатами голосування 31 березня Володимир Зеленський у першому турі посів перше місце, набравши 30,24 % голосів (проти 15,95 % за Петра Порошенка, який також вийшов до другого туру)^[76]. 21 квітня в другому турі Зеленський переміг свого опонента з результатом у 73,22 % підтримки проти 24,45 % у тодішнього президента^{[77][78]}.

Президентство

20 травня 2019 року відбулася інавгурація Володимира Зеленського.

Першими указами новобраний президент сформував керівництво Адміністрації Президента^[79] (главою ОП став Андрій Богдан^[80]) та призначив начальником Генерального штабу ЗСУ Руслана Хомчака^[81].

21 травня 2019 року Зеленський власним указом достроково розпустив Верховну Раду VIII скликання, призначивши позачергові вибори 21 липня (замість чергових 27 жовтня)^[82]. Призначив голову Національної інвестиційної ради^[83].

19 вересня 2019 року заступникові голови Офісу президента Сергію Трофімову було передане посвідчення члена Українського товариства сліпих, виписане, на ім'я Володимира Зеленського, щоби він, як Президент, звернув увагу на підприємства, де працюють сліпі, та допомагав товариству та сліпим людям^[84].

Володимир Зеленський на інавгурації, Київ, 20 травня 2019 року

У відповідь на неодноразові прохання представників українських ЗМІ, 10—11 жовтня 2019 року Президент України Володимир Зеленський провів найтривалішу у світовій історії пресконференцію, що тривала понад 14 годин: з 10:03 ранку до 00:11 вночі наступної доби^{[85][86][87]}, та дав відповіді на понад 500 запитань^[88] від понад 200-х з майже акредитованих 300 журналістів з центральних та регіональних ЗМІ України та ЗМІ інших країн: США, Великої Британії, Білорусі, Італії, Іспанії, Нідерландів, Росії, Туреччини, Японії тощо.

Представниками «Національного реєстру рекордів України» Володимиру Зеленському було вручено сертифікат про фіксацію рекорду як українського досягнення^{[89][90][91][92]}.

2 березня 2021 року Володимир Зеленський зробив щеплення вакциною Covishield/AstraZeneca у військовому шпиталі в Сєвєродонецьку^[93].

Кадрова політика

20 травня 2019 року, у день інавгурації Зеленського, голова СБУ Василь Грицак^[94], командувач Сил спеціальних операцій Ігор Луньов та міністр оборони Степан Полторак^[95] подали заяви на звільнення.^[96] 31 травня 2019 року Зеленський звільнив керівництво СБУ.^[97] Указом № 342/2019 звільнено першого заступника Голови СБУ Віталія Малікова.^[97] Крім того, указом № 343/2019 він звільнив Малікова з посади керівника Антитерористичного центру при СБУ.^[97] Також звільнено начальника головного управління СБУ у Києві та області Олега Валендюка (указ № 344/2019)^[97] та Петра Цигикала з посади голови Державної прикордонної служби.^[98]

21 травня 2020 року призначив керівником Офісу президента Андрія Богдана. 11 лютого 2020 року Президент своїм указом звільнив Богдана з посади керівника Офісу Президента України й призначив на його місце Андрія Єрмака (до цього він був помічником Президента).

11 червня 2019 року Зеленський вніс до Верховної Ради подання на надання згоди на звільнення генерального прокурора України Юрія Луценка^[99]. Подання не було розглянуто^[100]. Сам Луценко заявляв, що піде у відставку після парламентських виборів^[101]. Зеленський заявив, що новим генеральним прокурором бачить Руслана Рябошапку.^[102] Того ж дня Зеленський звільнив заступників голови СБУ Олега Фролова і Владислава Косинського та ще шістьох начальників обласних управлінь відомства в Одеській, Львівській, Волинській, Вінницькій, Закарпатській та Чернівецькій областях.^[103]

9 липня 2019 року Зеленський одним розпорядженням звільнив 70 голів районних державних адміністрацій. Причиною звільнень вказав закінчення строку повноважень президента України.^[104]

4 березня 2020 року Верховна Рада 353-ма голосами звільнила Олексія Гончарука з посади прем'єр-міністра. Виступаючи в парламенті, президент Зеленський заявив, що уряд Гончарука має досягнення, але не зміг впоратись із поставленими завданнями^[105]. Новим главою уряду став Денис Шмигаль. За його кандидатуру проголосував 291 депутат.

7 травня 2020 року президент Зеленський призначив Міхеїла Саакашвілі главою Виконавчого комітету Національної ради реформ^[106].

Закон про скасування депутатської недоторканності

11 вересня 2019 року президент підписав Закон України Про внесення змін до статті 80 Конституції України щодо недоторканності народних депутатів України № 27- IX, ухвалений Верховною Радою 3 вересня 2019 року. Згідно із законом, стаття 80 Конституція України викладається у новій редакції, яка не містить положень про те, що народним депутатам України гарантується депутатська недоторканність і вони не можуть без згоди Верховної Ради бути притягнуті до кримінальної відповідальності, затримані чи заарештовані. Закон набув чинності з 1 січня 2020 року^[107].

Виборча реформа

19 грудня 2019 року Верховна Рада утвердила Виборчий кодекс загалом з урахуванням пропозицій президента Зеленського, які передбачають відкриті регіональні списки кандидатів у народні депутати. Закон передбачає пропорційну виборчу систему з відкритими списками. Згідно з документом виборці на виборах голосуватимуть не тільки за партію, а за конкретного кандидата в списку партії^[108].

Закон про імпічмент

23 вересня 2019 р. президент України В. Зеленський підписав закон про імпічмент. Верховна Рада Ухвалила закон «Про особливу процедуру усунення президента України з посади (імпічмент)» у першому читанні й загалом 10 вересня. Документ був ухвалений винятково силами депутатів від «СН». В інших фракціях законодавчу ініціативу голови держави назвали недостатньою й заскладною, а також наголосили на порушенні регламенту ВР під час розгляду проекту закону.

Згідно з документом, процедура імпічменту має ініціюватися більшістю народних депутатів України від конституційного складу ВРУ. Для цього парламент має створити спеціальну тимчасову слідчу комісію, до складу якої повинні входити народні депутати

України, спеціальний прокурор і спеціальні слідчі. Ця ТСК готуватиме висновки й пропозиції за дослідженими обставинами щодо вчинення президентом державної зради або іншого злочину.

Рішення про усунення президента України з посади в порядку імпічменту вважатиметься ухваленим, якщо за нього проголосує не менше ніж три чверті народних депутатів України від конституційного складу ВР. У разі неухвалення постанови про імпічмент президента голова від імені парламенту має вибачитись перед президентом^[109].

Земельна реформа

14 грудня 2019 р. депутати Ради прийняли за основу проект Закону № 2178-10 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення», який передбачає скасування мораторію на продаж землі з 1 жовтня 2020 року^[110].

8 серпня 2019 року під час виступу на україно-турецькому бізнес-форумі Зеленський повідомив про наміри провести земельну реформу в Україні до кінця 2019 року. Раніше в Офісі президента вже анонсували, що до кінця року планують скасувати мораторій на продаж сільськогосподарської землі.^[111]

Мораторій на купівлю-продаж сільськогосподарських земель, який із 2001 року продовжувався уже десять разів, наразі^[коли?] охоплює 96 % с/г земель, при чому 68 % — це паї селян.^[112] Документ передбачає заборону на внесення права на земельну частку (пай) до статутних капіталів господарських товариств; купівлю-продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності, крім вилучення (викупу) їх для суспільних потреб; купівлю-продаж або іншим способом відчуження земельних ділянок і зміна цільового призначення (використання) земельних ділянок, які перебувають у власності громадян та юридичних осіб для ведення товарного сільськогосподарського виробництва.^[113] Питання залучення іноземних інвесторів відкладено до вирішення на референдумі^[114].

Голоси подали зокрема політичні фракції партії експрезидента Петра Порошенка та Святослава Вакарчука.

7 лютого 2019 року тодішній президент України Порошенко підписав закон про продовження мораторію до 1 січня 2020 року.^[115]

28 квітня 2021 р. депутати ВР прийняли в цілому законопроект «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення системи управління та дерегуляції у сфері земельних відносин» № 2194. Законопроект, зокрема передбачає передачу землі державної власності за межами населених пунктів (крім земель, які потрібні державі для виконання їх функцій) до комунальної власності сільських селищних, міських рад^[116].

24 травня закон про земельну децентралізацію був підписаний президентом Зеленським під час форуму «Україна30. Земля»^[117].

Закон про легалізацію грального бізнесу

14 липня 2020 року Верховна Рада проголосувала за легалізацію грального бізнесу в Україні. Він дозволяє організацію та проведення азартних ігор в казино, у залах гральних автоматів, в мережі Інтернет, букмекерську діяльність. 11 серпня президент України Володимир Зеленський підписав закон про легалізацію грального бізнесу в Україні^[118].

Конституційна криза

27 жовтня 2020 Конституційний суд за поданням 47 народних депутатів ухвалив рішення, яким скасував статтю 366-1 Кримінального кодексу, що передбачає відповідальність за недостовірне декларування. Також КС визнав неконституційними положення законів про перевірку е-декларацій чиновників і скасував право НАЗК перевіряти декларації та виявляти конфлікт інтересів. КС своїм рішенням позбавив НАЗК доступу до державних реєстрів, необхідних для проведення спецперевірок декларацій кандидатів на керівні посади до органів влади. Без цієї перевірки жоден керівник державного органу не може бути офіційно призначеним.

28 жовтня 2020 НАЗК закрило доступ до Єдиного державного реєстру декларацій. Утім, 29 жовтня ввечері Кабінет міністрів зобов'язав НАЗК відновити публічний доступ до Єдиного реєстру декларацій. Конституційний суд 28 жовтня оприлюднив текст рішення, ухваленого Великою палатою КС у складі 15 суддів. У НАБУ заявили, що через рішення КС досі всі справи про недостовірне декларування закриють, а викриті на зловживаннях посадовці уникнуть відповідальності. Потім президент Зеленський вніс до ВР проєкт закону, яким пропонує припинити повноваження усього складу Конституційного суду. У законопроєкті йдеться, зокрема, що рішення КС від 27 жовтня є «нікчемним як таке, що прийнято суддями Конституційного суду України в умовах реального конфлікту інтересів». Зеленський запропонував припинити повноваження суддів КСУ з дня набрання чинності законом, а суб'єктам призначення суддів невідкладно розпочати процедуру конкурсного відбору нового складу суду.

2 листопада 2020 у ВР було зареєстровано законопроєкт, яким пропонується відновити норми про е-декларування, які були скасовані КС. Авторами проєкту закону Про відновлення дії окремих окремих положень закону Про запобігання корупції та Кримінального кодексу України № 4304) є Разумков і члени різних фракцій парламенту, зокрема «ЄС», «Голос» та «СН»^[119].

4 грудня 2020 р. Верховна Рада відновила кримінальну відповідальність за недостовірне декларування — за брехню про статки передбачені штраф і обмеження волі. За проголосували 289 депутатів. Депутати голосували за компромісний законопроєкт № 4460-д, створений на основі президентського законопроєкту № 4434 і напрацьованого робочою групою № 4441.

Згідно з документом, умисне внесення суб'єктом декларування завідомо недостовірних відомостей до декларацій на суму від 500 до 4000 прожиткових мінімумів для працездатних осіб (на той момент від 1,3 до 9 млн гривень) карається штрафом від 2,5 до 3 тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян (від 42,5 до 51 тисячі громадян) або громадськими роботами на строк від 150 до 240 годин, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років.

Умисне внесення суб'єктом декларування недостовірних відомостей від 4 тисяч прожиткових мінімумів (на той момент 9 мільйонів грн.) карається штрафом від 3 до 5 тисяч неоподаткованих мінімумів (від 51 до 85 тисяч грн.) або громадськими роботами на

строк від 150 до 249 годин, або обмеження волі на строк до 2 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років^[120].

25 грудня 2020 президент Зеленський підписав закон Про внесення змін до Закону України Про запобігання корупції, який парламент ухвалив 15 грудня. Так, повністю відновилися повноваження НАЗК, які заблокував Конституційний суд^[121].

14 липня 2021 р. Верховний Суд задовольнив позов судді Олександра Тупицького до президента Зеленського і визнав протиправним указ, яким він звільнив пана Тупицького з посади судді й голови Конституційного суду. Відповідне рішення ухвалили у середу, 14 липня. Верховний суд роз'яснив, що президент повинен діяти в рамках конституції, а Конституція і закони України не містять норми, що президент має права звільнити суддів конституційного суду^[122].

Закон про референдум

26 січня 2021 року Верховна Рада ухвалила президентський закон про референдум. Для початку референдуму за народною ініціативою потрібно зібрати щонайменше три мільйони підписів. Зібрати їх потрібно у двох третинах областях і не менш як по 100 тисяч підписів у кожній області. Водночас не можна на референдумі розв'язувати питання, які прямо суперечать Конституції, підривають принципи захисту прав людини, незалежність, суверенітет чи територіальну цілісність України. На референдум не можна виносити питання податків, бюджету та амністії^[123].

Блокування проросійських каналів

2 лютого 2021 року Зеленський ввів санкції проти проросійських телеканалів нардепа Тараса Козака та кума Путіна Віктора Медведчука: «112 Україна», «NewsOne», «ZIK». Також, були введені санкції проти Козака терміном на 5 років^[124]:

1. блокування активів;
2. запобігання виведенню капіталів за межі України;
3. зупинення виконання економічних та фінансових зобов'язань;
4. анулювання або зупинення ліцензій та інших дозволів, одержання (наявність) яких є умовою для здійснення певного виду діяльності;
5. заборона користування радіочастотним ресурсом України;
6. припинення надання послуг з ретрансляції, або розповсюдження телепрограм/ надання телекомунікацій послуг і використання телекомунікаційних мереж.

22 лютого РНБО застосувала санкції проти голови ради партії «ОПЗЖ» Медведчука та його дружини Оксани Марченко. До санкційного списку увійшли ще 6 фізичних осіб і 19 юридичних. Санкції пов'язано з розслідуванням СБУ за ст. «фінансування тероризму». Обмеження, зокрема, передбачають блокування активів та анулювання ліцензій на користування надрами.

11 травня того ж року вручили підозри народним депутатам Віктору Медведчуку та Тарасу Козаку, яких підозрюють у вчиненні держзради та розграбування національних ресурсів на тимчасово окупованій території Автономної Республіки Крим^[125].

12 лютого 2022 року президент Зеленський ввів санкції проти телеканалу «Наш» Євгена Мураєва^[126].

Ліквідація ОАСК

14 квітня 2021 президент Зеленський вніс в Раду законопроект про ліквідацію скандального Окружного адмінсуду Києва та утворення Київського міського окружного адміністративного суду. Тексти президентських законів № 5369 та № 5379 були опубліковані на сайті парламенту. Суддів Оаск до доброчесності яких не буде виникати питань, переведуть до іншого суду, а якщо не захочуть — будуть звільнені^[127].

Закон про деолігархізацію

2 червня 2021 року Зеленський подав до ВРУ законопроект «Про запобігання загрозам національній безпеці, пов'язаним із надмірним впливом осіб, які мають значну економічну або політичну вагу в суспільному житті (олігархів)». Метою закону, за словами Президента, є боротьба з особами, що мають значні статки та значний вплив у суспільстві та політиці (олігархами). Особу ідентифікують олігархом, якщо вона відповідає 3 із 4 вказаних критеріїв, а після цього її повинні внести до спеціального реєстру. Статус олігарха має визначати РНБО^{[128][129]}.

1 липня депутати ВР прийняли закон у першому читанні. «За» проголосували 231 депутат пропрезидентської фракції, 18 голосів дала фракція «За майбутнє» та «Довіра» і 8 позафракційних депутатів^[130].

23 вересня того ж року народні депутати підтримали у другому читанні «закон про олігархів». Цей закон підтримали 279 депутатів. Це фракції «СН» — 229 голосів, «Довіра» — 15, «За майбутнє» — 18, «Голос» — 11. Висновок Венеціанська комісія надасть у грудні^[131].

5 листопада закон був підписаний президентом Зеленським^[132]. Того ж місяця у Європарламенті заявили, що закон про олігархів стане явним політичним інструментом у боротьбі проти політичних опонентів^[133].

Судова реформа

29 червня 2021 р. Верховна Рада прийняла законопроект № 7711-Д, який передбачає зміни до Закону «Про судоустрій та статус суддів», відповідно до якого передбачається перезапуск Вищої кваліфікаційної комісії суддів за вищої ролі міжнародних експертів. «За» ухвалення законопроекту проголосувало 293 депутати, «проти» — 20, утримались — 0.

Законопроект, який ухвалили депутати, передбачає, що членів ВККС буде відбирати конкурсна комісія з 6 членів. Йдеться про трьох чинних суддів або суддів у відставці та трьох незалежних міжнародних експертів. Водночас нардепи прийняли 453 поправку, яка передбачає, що міжнародні експерти матимуть вирішальний голос при

відборі кандидата до ВККС. Раніше до ухвалення цієї поправки закликали громадські організації^[134]. 8 липня Зеленський ветовав закон про ВККС та повернув в Раду зі своїми допрацюваннями^[135].

3 серпня 2021 року Зеленський підписав закон про реформування Вищої ради кваліфікаційної комісії суддів 3711-д, який Рада після вето прийняла повторно з поправками від президента, та № 5068 — щодо реформування Вищої ради правосуддя.^[136]

«Велике будівництво»

2020 року Міністерством розвитку громад і територій України в співпраці з місцевою владою почато виконання програми «Велике будівництво» для створення об'єктів інфраструктури: шкіл, доріг, дитячих садків, стадіонів, центрів екстреної медичної допомоги^[137].

У багатьох ЗМІ програму критикують за можливу крадіжку бюджетних коштів і називають «Великим крадівництвом»^{[138][139]}.

Зміцнення обороноздатності

1 лютого 2022 року Зеленський підписав указ про збільшення кількості ЗСУ на 100 тис. осіб. Таким чином, через три роки вона становитиме 362 тис. військовослужбовців. Бюджет Міністерства оборони на 2022 рік був рекордним і становив 133,5 млрд грн^[140].

Воєнний стан та війна з Росією

22 лютого 2022 року під час пресконференції в Кремлі Володимир Путін заявив, що визнав «незалежність» ОРДЛО. Він повідомив, що визнав і межі цих «республік», визнаних в їх «конституціях», тобто всю Донецьку та Луганську область. За словами Путіна, він розуміє, що це — «спірне питання», і він сподівається на його вирішення під час переговорів між Україною та «керівництвом республік». Таким чином, Путін підтвердив, що російські війська, яким уже дозволено увійти в так звані «ЛДНР», можуть брати участь у наступальних операціях на підконтрольній Києву території Луганської та Донецької області^[141].

Володимир Зеленський під час звернення 14 березня

23 лютого Верховна Рада підтримала введення надзвичайного стану по всій Україні, крім Донецької та Луганської областей, де діє ООС^[142].

24 лютого, о 5 ранку, В. Путін заявив про початок наступу на Україну^[143], а Верховна Рада України ввела воєнний стан. Законопроект відразу був підписаний президентом Зеленським. Воєнний стан було запроваджено строком на 30 днів^[144]. Того ж дня Україна розірвала дипломатичні відносини з Росією^[145].

Під час наступу російських військ на Київ у ніч з 25 на 26 лютого 2022 року, Володимир Зеленський відмовився від пропозиції США евакуювати його зі столиці^[146]. Він підтвердив відеозаписом перед Офісом президента, що разом з іншими високопосадовцями перебуває у Києві^[147]. Президент дорікнув країнам, які зволікають із запровадженням санкцій проти Росії, та запевнив, що захисники України тримаються^[148]. Зеленський закликав українців зупиняти російсько-окупаційні війська «всюди, де бачите»^[149] і підписав наказ про загальну військову мобілізацію^[150]. Він підкреслив, що Росія теж зазнає втрат і рано чи пізно держави мусять розпочати переговори про мир^[151].

Володимир Зеленський на зустрічі з головами уряду Польщі, Чехії та Словенії 15 березня

Володимир Зеленський 26 лютого звернувся до прем'єр-міністра Ізраїлю Нафталі Беннета з проханням провести переговори між Україною та Росією та допомогти їм стати посередником^[152]. Радник глави Офісу президента Михайло Подоляк заперечив твердження речника Росії Дмитра Пескова про відмову України від переговорів і пояснив, що переговори повинні відбутися у повноцінному форматі, а не як висунення Росією ультиматумів^[153].

27 лютого президент Зеленський підкреслив, що дії РФ проти України мають ознаки геноциду та закликав виключити Росію з ООН. Він відзначив, що дії Росії тягнуть на міжнародний трибунал^[154].

Того ж дня, президент відзначив, що готовий до переговорів з Росією у будь-якій країні з якої не летять ракети. Серед можливих міст він назвав Варшаву, Братиславу, Будапешт, Стамбул, Баку^[155]. У ході розмови 27 лютого 2022 року Володимира Зеленського із самопроголошеним президентом Білорусі Олександром Лукашенком, вони домовилися, що українська делегація зустрінеться з російською без попередніх умов на українсько-білоруському кордоні, в районі річки Прип'ять, для дипломатичних перемовин^[156].

У понеділок, 28 лютого президент Зеленський підписав заявку на членство України в ЄС^[157]. Того ж дня Європарламент рекомендував надати Україні статус кандидата в члени ЄС^[158]. Європарламент віддав 367 голосів «за» рекомендацію надати Україні статус члена союзу. Проти проголосували лише 13 депутатів. Того ж дня пан Зеленський виступив по відеозв'язу у Європарламенті^[159]. 10 березня президент Франції, який є одним з головних друзів Зеленського в ЄС заявив, що Україну не варто приймати в ЄС в умовах війни. Голова уряду Нідерландів Марк Рютте теж сказав, що не бачить можливості швидкого приєднання України до ЄС^[160].

Президент жорстко розкритикував 4 березня відмову країн-членів НАТО запровадити безпольотну зону в небі над Україною і завив, що Північноатлантичний альянс також нестиме відповідальність за загибель українців. Разом з тим він подякував друзям України серед країн-членів НАТО, які, попри загальну позицію Альянсу, продовжують стояти пліч-о-пліч з Україною та допомагати у відсічі ворога^[161].

У зверненні 5 березня президент закликав окуповані раніше території Донецької та луганської областей боротися, як і в інших окупованих містах. Зеленський наголосив, що спротив українців на тимчасово окупованих територіях дає впевненість у тому, що

Українську державу буде відновлено^[162].

11 березня Зеленський підписав закон про націоналізацію російських активів. Документ передбачає примусове вилучення майна, власниками якого є РФ та її резиденти на користь України. Тепер держава може конфіскувати рухоме і нерухоме майно, кошти, вклади у банках, цінні папери, корпоративні права, інші активи, що є зареєстровані на території України^[163]^[164]. Наступного дня президент наголосив, що втрати Росії у війні з Україною найбільші за десятки років^[165].

Телепроєкти

В Україні

- «Вечірній квартал» (актор) — *«Інтер»* (пізніше «1+1»)
- «Розсміши коміка» (суддя, комік) — *«Інтер»* (пізніше «1+1»)
- «Ліга сміху» (ведучий) — *«Інтер»* (пізніше «1+1»)
- «Київ Вечірній» (ведучий) — *«Інтер»* (пізніше «1+1»)
- «Вишка» (суддя) — «1+1»^[166]
- «Танці з зірками» (учасник та переможець 1-го сезону, член журі 5-го сезону) — «1+1»
- «Форт Буаяр» (учасник) — «1+1»
- «Хочу до «ВІА Гри»» (ведучий) — «1+1»^[167]
- «Бійцівський клуб» (ведучий) — *«Інтер»*^[168]
- «Містер Кук» (ведучий) — *«Інтер»*
- «Пісня року» (ведучий) — *«Інтер»*^[169]
- «Службовий романс» (ведучий) — *«Інтер»*
- «Crimea Music Fest» (ведучий) — *«Інтер»*

У Росії

- 2006, 2010—2012 — телевізійні концерти «Вечірнього кварталу» (ТВ Центр, СТС, «Росія-1»)
- 31.07.2010 — «Нова хвиля 2010. День прем'єр» («Росія-1») — один з ведучих
- 2011 — «Фактор А. 1 сезон» («Росія-1») — ведучий з Філіпом Кіркоровим
- 27.07.2011 — «Нова хвиля 2011. День світового хіта» («Росія-1») — один з ведучих
- 2011 — «Магія» («Росія-1») — ведучий з Тетяною Лазаревою
- 31.12.2011 — «Новорічний парад зірок-2012» («Росія-1») — ведучий з Максимом Галкінім
- 2012 — «Розсміши коміка. Російська версія» («Росія-1») — ведучий з Максимом Галкінім
- 25.07.2012 — «Нова хвиля 2012. День світового хіта» («Росія-1») — один з ведучих
- 31.12.2012 — «Новорічний парад зірок-2013» («Росія-1»)
- 2013, 2014 — «Перший/другий новорічний вечір» («Росія-1») — ведучий з Максимом

Галкінім

- 24.07.2013 — «Нова хвиля 2013. День світового хіта» («Росія-1») — один з ведучих
- 31.12.2013 — «Новорічний парад зірок-2014» («Росія-1»)
- 12.08.2016 — «Юрмала-2016» («Росія-1»)

Фільмографія

Володимир Зеленський брав участь у виробництві понад двох десятків кінофільмів і телесеріалів як актор^[12].

Телефільми

- 2003 — «За двома зайцями», телефільм-мюзикл (сценарист)
- 2005 — «Три мушкетери», телефільм-мюзикл (сценарист, актор)
- 2005 — «Їсти подано!», телефільм (сценарист)
- 2007 — «Дуже новорічне кіно, або ніч в музеї», телефільм-мюзикл (сценарист, актор)
- 2010 — «Як козаки...», телефільм-мюзикл (актор, продюсер)
- 2014 — «1+1 удома», телефільм-мюзикл (актор)
- 2014 — «1+1 удома 2: 8 березня», телефільм-мюзикл (актор)

Телесеріали

- 2004 — «Казанова мимоволі», мінісеріал (актор)
- 2004 — «Міліцейська академія», серіал (актор)
- 2008–2017 — «Свати», серіал (сценарист, продюсер)
- 2009 — «Чудо», серіал (продюсер)
- 2011 — «Дівоче полювання», серіал (продюсер)
- 2011 — «Чемпіони з підворіття», серіал (продюсер)
- 2012 — «Татки», серіал (продюсер)
- 2012 — «Мамці», серіал (продюсер)
- 2014 — «Одного разу під Полтавою», телесеріал (голос за кадром)
- 2015–2017 — «Слуга народу», телесеріал (актор)
- 2016 — «Пацики», телесеріал (продюсер)

Повнометражні фільми

- 2009 — «Кохання у великому місті» (актор)
- 2010 — «Кохання у великому місті 2» (актор)
- 2011 — «Службовий роман. Наш час» (актор)
- 2012 — «Я буду поруч» (продюсер)
- 2012 — «8 перших побачень» (актор)
- 2012 — «Ржевський проти Наполеона» (актор, продюсер)

- 2014 — «Кохання у великому місті 3» (актор, продюсер)
- 2015 — «8 нових побачень» (актор)
- 2016 — «8 кращих побачень» (актор)
- 2016 — «Слуга народу 2 (фільм)» (актор)
- 2018 — «Я, ти, він, вона» (актор, режисер, продюсер)

Актор дубляжу

- 2008 — «Хортон» (актор дубляжу, *Мер Хтовська Дрібняк*)
- 2011 — «Рейган» (актор дубляжу, *Рональд Рейган*)^{[170][171]}
- 2014 — «Пригоди Паддінгтона» (актор дубляжу, *Паддінгтон*)
- 2015 — «Савва. Серце воїна» (актор дубляжу, *вовк Анга*)^{[172][173]}
- 2016 — «Angry Birds у кіно» (актор дубляжу, *пташка Ред*)
- 2017 — «Пригоди Паддінгтона 2» (актор дубляжу, *Паддінгтон*)
- 2018 — «Я, ти, він, вона» (актор дубляжу, *Максим*)

Документальні фільми

- 2020 — «Рік президента Зеленського»
- 2020 — «Два дні з Володимиром Зеленським»^{[174][175]}

Нагороди

- Почесна грамота Кабінету Міністрів України (23 червня 2003) — *за вагомий особистий внесок у реалізацію державної молодіжної політики, підтримку соціального становлення і розвитку молоді та з нагоди Дня молоді*^[176];
- Почесна грамота Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення (26 січня 2011) — *за вагомий внесок у розвиток електронних засобів масової інформації України, високу професійну майстерність та сумлінну працю*^[177];
- Орден Вієстура (2 березня 2022 року, *Латвія*) — *на честь особистої мужності та лідерства Володимира Зеленського у захисті загальноєвропейських цінностей, що керує героїчною боротьбою всього українського народу проти російської агресії*^[178];
- Орден Білого лева (7 березня 2022 року, *Чехія*) — *за проявлену мужність і хоробрість*^[179];
- Премія свободи імені Рональда Рейгана (7 березня 2022 року, *США*) — *за його мужню боротьбу з тиранією та за його незламну позицію щодо свободи та демократії*^{[180][181]};
- Орден Вітаутаса Великого (9 березня 2022 року, *Литва*) — *за заслуги у захисті свободи та демократичних цінностей в Європі разом з українським народом і за особистий внесок у розвиток міждержавних відносин між Литовською Республікою та Україною*^{[182][183]}.

Телетріумф

Рік	Номіновано	Категорія	Результат	Посилання
2013	Володимир Зеленський за «Вечірній Квартал»	«Ведучий/ведуча розважальної програми»	Перемога	[184]
	Продюсерська група «Сказочная Русь»	«Продюсер (продюсерська група) телевізійної програми»	Перемога	[185]
	Сценарна група програми «Вечірній Квартал»	«Сценарист (сценарна група) телевізійної програми»	Перемога	
2012	Володимир Зеленський і Валерій Жидков за «Вечірній Квартал»	«Ведучий/ведуча розважальної програми»	Перемога	[186]
	Сценарна група програми «Вечірній Квартал»	«Сценарист (сценарна група) телевізійної програми»	Перемога	
2010	Володимир Зеленський	«Сценарист телепрограми»	Перемога	[187]
	Продюсерська група «Свати»	«Продюсер (продюсерська група) телевізійного фільму/серіалу»	Перемога	

Військові звання

- Солдат, військово-облікова спеціальність — діловод, військову службу не проходив^[188].

Погляди

Зеленський не повідомляє про свою прихильність до будь-якої ідеології, але пропрезидентська партія «Слуга народу» визначає свою ідеологію як «український центризм»^[189]: «політична ідеологія в Україні, яка передбачає пошук компромісу між різними групами населення, уникнення розколу країни за політичними, етнічними та мовними ознаками, відмову від лівого та правого екстремізму та концентрацію на ключових напрямках розвитку: мир, інститути, інвестиції, інфраструктура та народовладдя».

Ставлення до української мови

Багато оглядачів (наприклад, Дмитро Вовнянко) дорікають Зеленському за зневажливе ставлення до української мови, зокрема, коли він насміхався з української мови на концертах «Кварталу 95»^[190]. На початку російської війни проти України, у березні 2014 року Зеленський на каналі 1+1 заявив, що *«якщо на сході та в Криму люди хочуть говорити російською — відчепись, залиште їх. Дайте їм законні підстави говорити російською»*^{[191][192]}. Як зазначають журналісти часопису *Український тиждень*, Зеленський зробив цю заяву саме тоді, коли російська пропаганда масово поширювала фейки про «заборону» новою владою після *Революції гідності* розмовляти російською мовою в Україні^[193]. Згодом Зеленський також заявляв у інтерв'ю «Комсомольський

правді в Україні»: *«Не проблема говорити українською. І це в жодному разі, і це найголовніше, не пов'язано з мовними питаннями, уподобаннями або любов'ю до чогось. Але, мені так здається, що це не принципові речі. Я знаю українську мову. Але я не мислю нею вільно. Я перекладаю. Так, я можу з вами розмовляти українською мовою, але проблема в тому, що я перекладаю. І це помітно — я роблю паузу. А я дуже поважаю українську мову!»*^{[194][195]}. Згодом, в інтерв'ю виданню «Бульвар Гордона» Зеленський заявив: *«українська мова — державна. А розмовляйте, як хочете, я так вважаю»*.^[28]

Вивчення української мови

До 2017 року Зеленський не виконував ролей українською, оскільки володів нею дуже поверхнево. 2017 року повідомив, що з початку року почав вивчати українську з репетитором^{[19][20][196]}. Першою роллю Зеленського в повнометражному фільмі, де він мав розмовляти українською, мала стати головна роль у кінокомедії *«Я, Ти, Він, Вона»* (робоча назва *«Він і вона»*; 2018), де Зеленський виступив також і режисером^[197]. Згодом з'ясувалося, що ця роль Зеленського так і не стала першою, де б він говорив репліки українською мовою, оскільки в останній момент творці фільму *«Я, ти, він, вона»* вирішили знімати фільм російською й передублювати його українською лише в постпродукції. Як стало відомо, сценарій до фільму написали українською, але через участь у фільмі литовської акторки Агне Грудіте довелося перекласти фільм російською, проте за кілька днів до початку знімань Грудіте відмовилася від них і на переклад фільму вже не залишилося часу, тому довелося знімати фільм російською^[198].

На прем'єрі фільму *«Я, ти, він, вона»* у Запоріжжі

З 2017 року вивчає українську мову з репетитором, у квітні 2019 дружина Зеленського заявила, що він шукає нового репетитора й досі поглиблює мову^{[199][200]}.

Наприкінці травня 2019 року, на своєму першому публічному виступі на форумі інтернет-діячів IForum Зеленський як президент розмовляв російською^[201]. Як зазначив після цього український письменник Андрій Любка, знання Зеленським української залишаються *«дуже слабкими»* та зауважив, що *«Зеленський [ще й досі] часто збивається, коли говорить українською та переходить на російську мову»*.^[202]

У вересні 2019, за результатом судового позову, після виступу на форумі інтернет-діячів IForum російською мовою, львівський суд відмовився зобов'язати офіс президента перекласти українською виступ Зеленського.^{[203][204]} Апеляційна скарга була задоволена Верховним судом, який прийняв рішення, що *«Президент України зобов'язаний спілкуватися українською мовою під час виконання службових обов'язків.»*^[205]

Про відносини з Путіним

Про перемовини з Володимиром Путіним після завершення «нормандського саміту»:

Домовлятися дуже складно, але сьогодні (9 грудня 2019) були моменти, коли ми в чомусь домовилися, в деяких речах^[206].

6 березня 2020 року Володимир Зеленський в інтерв'ю The Guardian висловив переконання, що він зможе досягти угоди з президентом Росії Володимиром Путіним, яка б завершила війну на Донбасі^[207].

Оцінки діяльності

До початку президентства та на його початку критики закидали Володимир Зеленському поширення принизливих стереотипів та жартів, неприйнятних з позиції українського громадянина та патріота. Український кризовий медіа-центр називає антиукраїнськими жарти про Путіна і «долю всієї України», порівняння томосу з «термосом», про «ебонітові палички для „Беркуту“», щоб бити ними майданівців; про Україну як порноакторку, «готову прийняти в будь-якій кількості з будь-якого боку»; про «погрозу» забрати українських повій з Москви у відповідь на окупацію Криму; про Ющенка — «синьора-Голодомора» та інші^[208].

Коли в 24 лютого 2022 року Росія відкрито напала на Україну, оцінки діяльності президента змінилися на майже виключно позитивні. За визнанням західних критиків, «мало хто зі сторонніх очікував, що Зеленський, колишній комічний актор, який, на розчарування американських чиновників, тижнями ігнорував або применшував попередження США про неминуче вторгнення, перетвориться на лідера, який відповідатиме цьому моменту в історії його країни»^[21].

До 2013

Жарт про Голодомор

У листопаді 2012 року, у День вшанування жертв голодоморів, телеканал Інтер транслював розважальну телепередачу 95-го Кварталу, в якій актори глузували («сеньйор Голодомор») з 3-го Президента України Віктора Ющенка та його зусиль щодо вшанування Голодомору. Деякі користувачі Інтернету та глядачі в коментарях стали на захист Зеленського, виправдовуючи його тим, що телеканал міг транслювати раніше записану передачу і сам Зеленський нібито не пішов би аж до демонстративного приурочення подібних жартів до цієї події^{[209][210]}. Однак деякі опоненти Зеленського вважають його насмішквате ставлення до всього українського в Україні системним. Н. Дзюбенко-Мейс вважає, що Зеленський живе в Україні, але в своєму світосприйнятті є чужим їй^[211].

2013—2015

Вибачення перед Рамзаном Кадіровим

На початку жовтня 2014 року з'явилася інформація, що Зеленський та Студія «95 квартал» випустили скетч, де вони висміяли Рамзана Кадірова, президента Чечні.^[212] У середині жовтня 2014 року Зеленському стали погрожувати за жарт про Кадірова в ефірі

програми студії «Квартал 95». Після цього, того ж місяця, у жовтні 2014 року, Зеленський вибачився перед Кадировим.^{[213][214][215]} Згодом українська поліція повідомляла в листопаді 2015 року, що на Зеленського готували замах друзі Кадирова.^[216]

Уникнення призову

Після початку збройної агресії РФ проти України Зеленський 18 квітня 2014 року отримав повістку до військкомату, але до армії не пішов. Факт надсилання такої повістки 13 квітня 2019 року оприлюднила пресслужба Міністерства оборони України^[217] та підтвердив колишній командир 43-го батальйону «Патріот» Сергій Мацейко, а про отримання повістки мати شوмена розповіла ще в 2014 році^[218]. Сам Володимир Зеленський тоді ж, 2014 року, прокоментував ситуацію з надходженням повістки так:

«Ну а що робити, я військовозобов'язаний. Якщо треба — піду воювати»^[218]

Так само Володимиром Зеленським були проігноровані наступні три повістки, відповідно за 23 червня та 15 серпня 2014 року й повістка за 10 травня 2015 року.^{[218][219][220][221][222][223][224]}

Народні депутати України Олександр Бригинець, Юлій Мамчур та Тетяна Чорновол спрямували депутатський запит міністру оборони Степану Полтораку *«Щодо проведення перевірки обставин, пов'язаних з ухиленням від призову на строкову військову службу до Збройних Сил України громадянина України Зеленського В. О.»*, у котрому просили міністра оборони, у разі виявлення в діях Зеленського ознак вчинення протиправних діянь, притягнути винну особу до відповідальності, встановленої законами України^[225].

19 червня 2019 року (через місяць після обрання Зеленського президентом) було опубліковано офіційну відповідь від Міністерства оборони України, в якій спростовано свою ж інформацію про ухилення від призову. Як вказано у повідомленні, протягом мобілізації 2014—2015 років Зеленський на військову службу не призивався.^[226]

28 травня 2020 року в ВРУ зареєстровано поданий Володимиром Зеленським законопроект № 3553 «про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих питань виконання військового обов'язку та ведення військового обліку» (http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68960), яким передбачено запровадження нового виду військової служби — військової служби за призовом осіб із числа резервістів та пропонується в кілька разів збільшити штрафи за порушення військовозобов'язаними чи призовниками законодавства про військовий обов'язок і військову службу, а також передбачено покарання шляхом позбавлення волі на строк від трьох до п'яти років за ухилення від призову під час мобілізації^[227].

2016—2018

Скандальні вислови на музичному фестивалі в Юрмалі

Виступ Зеленського в латвійській Юрмалі під час фестивалю перед переважно російською публікою з пародійним номером на чинного на той час президента Петра Порошенка, експрезидента Віктора Януковича та мера Києва Віталія Кличка викликав критику в Україні. У ньому він назвав Україну *«жебраком»*, а також *«актрисою німецького фільму для дорослих»*, яка *«готова прийняти будь-яку кількість з будь-якого боку»*, *«що таке*

Україна та чому у неї варто викидати гроші»^[228], згодом зазначивши, що йдеться про владу, а не країну загалом^{[229][230]}. Віталій Портников висловив думку, що «Зеленський — породження сучасного вітчизняного „почуття гумору“, низькопробного, позбавленого смаку, міщанського та обмеженого»^{[229][231]}. До цього студія подавала в Держкіно заявку на підтримку своїх проєктів у розмірі ₴50 млн, з яких ₴15 млн на повнометражний фільм за мотивами телесеріалу «Слуга народу»^{[232][233]}. Після скандалу Володимир Зеленський повідомив про відмову від подання.^[233]

Виступ проти заборони серіалу «Свати»

У листопаді 2017 року Зеленський виступив проти заборони трансляції в Україні свого серіалу «Свати»,^{[234][235][236]} причиною якої стала участь у серіалі російського актора Федора Добронравова, який у квітні 2014 року схвалив тимчасову анексію Криму Росією, незаконно перетинав український кордон, відвідуючи Крим, та в червні 2014 року разом з групою росіян побив Валентину Бардакову та її чоловіка Геннадія через те, що Валентина образливо висловилася про Путіна.^{[234][235][237][238]}

12 квітня 2019 року стало відомо, що адвокат Сергій Кальченко (представник Зеленського на виборах Президента 2019) від імені ТОВ «Кінокувартал» допомагав скасувати заборону на в'їзд Добронравову. Це відбулося під час розгляду позову до Окружного адмінсуду Києва проти Мінкульту, Держкіно та СБУ.^[239] У червні 2019 року трансляцію телесеріалу «Свати» за участі низки осіб, що порушували законодавство України, було відновлено.^{[240][241]}

Новорічне вітання 2018 року

У ніч проти Нового року 31 грудня 2018 року на 1+1 замість традиційного привітання президента виступив Зеленський. Привітання президента показали згодом, в перші хвилини 2019 року.^[242]

2019

Офшори, бізнес в Росії та фільми про КДБ

2010 року майже всі акції «Кварталу» викупила офшорна компанія Art Fox Studios. Зеленському лишилась символічна одна сота відсотка. Інформацію спершу розмістили на офіційному сайті студії, а згодом прибрали. За кілька днів до Нового року, і власне заяви Зеленського про майбутнє президентство, в реєстрі Мін'юсту змінилися кінцеві власники «Кварталу». Замість кіпріота з Нікосії ними знову стали Зеленський та брати Шефіри, які заснували студію, а також Тімур Міндіч — довірена особа бізнесмена Ігоря Коломойського.^[243]

Згідно з розслідуванням програми «Схеми», попри заяву Зеленського про закриття свого бізнесу в Росії 2014 року, він має через посередників три російські компанії, які займаються виробництвом кіно та відеофільмів і телевізійних програм в Росії: «Вайсберг Пікчерс», «Платинумфільм» і «Грін Фільмс».^{[244][245]} Зеленський згодом заявив про вихід зі складу кіпрської компанії Green Family LTD, якій належить російська кінокомпанія «Грін Фільмс».^[246]

Сама ж корпорація «Грін Філмс» займається створенням російських серіалів, як «Петля Нестерова» (2015), в якому прославляють КДБ та міліцію СРСР в 1980-х роках.^[247]

Приховування маєтку в Італії

У березні 2019 року стало відомо, що Зеленський має незадекларовану 15-кімнатну віллу в італійському місті Форте-дей-Мармі. Саме в цьому районі відпочивають російські бізнесмени Роман Абрамович, Олег Дерипаска та члени родини Бориса Єльцина, ця місцевість відома як «московська провінція». Будинок розташований в 600 метрах від моря — вісім хвилин пішки до пляжу. Його вартість 3,8 мільйона євро. Власник будинку — італійська фірма San Tommaso S.R.L., задекларована Зеленським^{[248][249]}.

Відсутність на офіційному заході у Бабиному Яру

Володимир Зеленський не взяв участі в офіційних заходах, присвячених 78-м роковинам Бабиного Яру. Таким чином, він став першим президентом України, який не був присутнім особисто на вшануванні пам'яті жертв трагедії. Після хвилі критики низка ЗМІ опублікувала спростування з посиланням на фото від пресслужби голови держави.^{[250][251][252]}

Ставлення до розведення військ

Володимир Зеленський 26 жовтня поспілкувався з ветеранами, які організували «Останній блокпост» в Донбасі на знак протесту проти можливого розведення військ. Зокрема він сказав до одного із військових (як потім з'ясувалось, це був Денис Янтар): «Денис, послухай мене. Я президент цієї країни. Мені 42-й рік. Я ж не лох якийсь. Я до тебе прийшов і сказав: зброю приберіть. А ти мене не переводь на акції... Я хотів побачити в очах розуміння, а побачив хлопця, який вирішив, що перед ним якийсь „лопух“ стоїть, і переводиш мене на іншу тему?», та «Пофіг, з ким перемир'я». На зауваження одного з ветеранів про сумнівність переговорів з так званими «ДНР» і «ЛНР» Зеленський відповів: «Та мені пофіг, з ким воно підписане. Нам же треба території повернути і припинити вбивства».^[253] «Місцеві люди хочуть відведення... Мені здається, що ми всі маємо працювати, щоб завершити війну. Але тут все ж головні наші військові. При всій повазі до вас, тут є командири і командуючий ООС, і саме вони займаються безпекою» — сказав він.

Обмін полоненими та вітання Путіна

31 грудня 2019 року Володимир Зеленський провів телефонну розмову з Володимиром Путіним, під час якої привітав його «з прийдешніми святами»^{[254][255]} та «взаємним обміном» полонених, що відбувся 29 грудня.

Обмін 29 грудня часто критикувався за те, що в обмін на звільнених з полону громадян України, Україна відпускає громадян України, Росії та ще кількох країн, яким інкримінують розстріл Небесної сотні, тероризм і військові злочини, а також реально засуджених за ці злочини^[256].

Незважаючи на те, що формально обмін було проведено між Україною та так званими «ДНР та ЛНР»^[257], а Путін себе стороною конфлікту не визнає, було повідомлено, що «сторони» почали домовлятися про новий обмін.

Кумівство

15 квітня 2020 року Комітет виборців України заявив^[258],

«Упродовж першого року президентства В. Зеленського понад 30 осіб, які раніше працювали в структурах „Студії Квартал 95“, її дочірніх організаціях, надавали послуги компанії, співпрацювали із В. Зеленським на професійній основі, були знайомими, друзями, родичами В. Зеленського чи його оточення отримали державні посади. Із них 12 безпосередньо працювали в „Студії Квартал 95“.»

У статті названі керівник Офісу Президента України Андрій Єрмак, перший заступник голови Офісу Президента Сергій Трофімов, заступник керівника Офісу Президента Юрій Костюк, перший помічник Президента Сергій Шефір, Генеральний директор Директорату з питань інформаційної політики Офісу Президента Ірина Побєдоносцева, голова СБУ Іван Баканов, ексрадник секретаря Ради національної безпеки і оборони України з питань реінтеграції і відновлення Донбасу Сергій Сивохо, радник міністра внутрішніх справ, колишній голова Служби зовнішньої розвідки України та експерший заступник голови СБУ Владислав Бухарєв, директор Департаменту стратегічної агентурної розвідки ГУР Міністерства оборони Олександр Пашков, голова Державного агентства України з питань кіно Марина Кудерчук, керівник Державного управління справами Сергій Борзов, член Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення Тетяна Руденко, член Наглядової ради ПриватБанку Юлія Мецгер^[259], державна уповноважена Антимонопольного комітету України Ірина Копайгора, заступник міністра внутрішніх справ Олександр Гогілашвілі, народні депутати України від партії «Слуга народу» Микола Тищенко, Юрій Корявченков, Олександр Кабанов, Максим Ткаченко, Олена Хоменко, Ольга Руденко, брати Руслан та Микола Стефанчуки, Олександр Завітневич, Валерій Стернійчук, Ігор Кривошеєв, Олександр Качура, Володимир Воронов, Роман Грищук, Ірина Борзова та Олександр Скічко^[258].

Новорічне вітання Путіну

31 грудня 2019 року Володимир Зеленський під час телефонної розмови з Володимиром Путіним, президентом держави, котра захопила й анексувала Крим та веде проти України неоголошену війну на Донбасі, привітав його з Новим 2020 роком^{[255][260][261]}.

2020

Проживання на державній дачі

У липні 2020 року програма «Схеми» радіо Свобода опублікувала журналістське розслідування щодо переїзду Володимира Зеленського із родиною на державну дачу Держуправління справами у Конча-Заспі, де проживають й інші колишні та чинні високопосадовці^{[262][263]}. У програмі з'явилися докази, що для переїзду Зеленського з державного бюджету було витрачено майже 200 тис. грн на ремонт дачі^[264]. Після виходу програми Офіс президента України підтвердив цей факт, але зазначив, що президент проживатиме на державній дачі «тимчасово»^[265]. Критику викликав той факт, що в квітні 2019 року в інтерв'ю РБК-Україна сам Зеленський, коментуючи наявність такого привілею для можновладців як державні дачі, заявляв, що не буде ними користуватися, сказавши: «нехай у цих резиденціях живуть дітки якісь. Ну якісь табори відпочинку, якісь люди, яким це дійсно потрібно. Ці резиденції — я не бачу в них взагалі ніякого сенсу»^[266].

Вагнергейт

22 липня 2021 року Шевченківський райсуд зобов'язав Державне бюро розслідувань почати досудове розслідування, за статтею 111 ККУ («державна зрада»), стосовно президента Володимира Зеленського та його оточення через зрив операції із затримання членів ПВК «Вагнера»^[267].

Pandora Papers

3 жовтня 2021 року в британській газеті Гардіан вийшла стаття «Виявлено: „антиолігархічні“ зв'язки президента України з офшорами» («англ. *Revealed: 'anti-oligarch' Ukrainian president's offshore connections*»), в котрій опубліковано частину розслідування так званого «Досьє Пандори» (англ. *Pandora papers*) Міжнародного консорціуму журналістів-розслідувачів (англ. *International Consortium of Investigative Journalists*, **ICIJ**) стосовно причетності до офшорних схем Володимира Зеленського^{[268][269][270][271]}. Документи Pandora Papers, нового витoku з 14 фірм, які реєстрували та обслуговували офшорні компанії, частково підтвердили схему переказування коштів від структур олігарха Ігоря Коломойського до офшорних фірм президента Володимира Зеленського та його соратників. Ці кошти могли бути частиною історії з виведення та відмивання грошей «ПриватБанку».^[272]

26 жовтня 2021 року Національне агентство з питань запобігання корупції оприлюднило результати перевірки декларації президента Володимира Зеленського. Відомство не виявило порушень, пов'язаних із розслідуванням Pandora Papers про приховані активи політиків. Щодо будинку Зеленського в Італії, то агентство повідомило, що він належить компанії Tommaso S.R.L, власником якої є Олена Зеленська^[273], а тому не підлягає декларуванню.^[274]

2022

Оборона України

Речник Держдепартаменту США Нед Прайс відгукувався, що Зеленський «багато в чому представляє — навіть уособлює — демократичні прагнення та амбіції України — українського народу», а тому є ціллю № 1 для російської агресії^[275].

«Володимир Зеленський грає роль, якої від нього майже ніхто не очікував: роль президента України воєнного часу», — писала газета «New York Times»^[22].

Як пояснювала українська служба ВВС, досі «Для виборців Зеленський був „російськомовною людиною зі Сходу України, яка вела свій бізнес російською мовою“...», тож Росія очікувала на його проросійську позицію. Попри це, «Російськомовна людина зі Сходу стала типовим українським патріотом [...] А довіра до Росії та повага до авторитарного уряду Володимира Путіна суттєво зменшилася»^[22].

Згідно з опитуванням соціологічної групи «Рейтинг» 26-27 лютого, 91 % опитаних підтримують дії Володимира Зеленського^[276].

Як повідомив 4 березня радник глави Офісу президента Михайло Подоляк, «Зеленський точно не піде на жодні поступки, які можуть так чи інакше принизити нашу боротьбу, яка сьогодні ведеться в Україні за її територіальну цілісність та свободу»^[277].

Зеленський різко критикував позицію НАТО, що Альянс, попри запровадження суворих санкцій проти Росії, не запроваджує безпольотну зону над Україною та не надіслав Україні військові літаки, побоюючись спровокувати Росію на війну проти себе. Президент України застерігав Захід, що Путін складає загрозу для світу в цілому. Президент США Джо Байден натомість погодився припинити купувати російську нафту. У CNN відгукнулися про Зеленського, що «Якщо одна людина коли-небудь змінила світ, мало хто зробив це так швидко, як Зеленський»^[278].

Статки та фінансові зобов'язання

У податковій декларації Зеленського за 2017 рік^[279] показано 7,3 млн гривень прибутку, квартиру в Ялті, рахунки в «ПриватБанку», та пізніше внесено зміни — додано інформацію про кіпрську компанію «Green Family». Також у декларації про свої доходи за 2017 рік Зеленський вказав:^{[280][281]}

- будинок площею 353 м² та земельна ділянка на 12 соток у селі Іванковичі на Київщині, 3 квартири у Києві площами 254, 198 та 131 м²; квартира у Великій Британії площею 91 м², з 2 паркувальними місцями у власності разом з дружиною.
- Зеленський має Land Rover (2016 року випуску), а його дружина Олена — Mercedes-Benz S 500 4 Matic (2014 року випуску).
- годинники марок Breguet, Tag Heuer, Rolex, Piaget, ювелірні вироби від Graff, Bovet, Breguet.
- боргові цінні папери, акції компанії, які прописані на Кіпрі та Британських Віргінських Островах. Корпоративні права є у компаніях «Кіно квартал», «Студія квартал-95», «Зеларі фіш», "Продюсерський центр «Ліга сміху», «Анімаційна студія 95», «Квартал ТВ», «Інвест аніма», «Гауді студіо» і «Квартал-концерт».
- володіє також юридично оформленими фірмами із пропискою в Україні, Італії, Кіпрі, Белізі та Британських Віргінських островах. Додатково він має патенти, знаки для товарів і послуг.

За результатами аналізу податкової декларації Зеленського за 2018 рік^[282] станом на 1 січня 2019 року він володів активами на суму приблизно в 16 200 000 доларів США по середньозваженому курсу на момент покупки, при цьому

найбільша сума покупок і накопичень були здійснені в період з 2014 до 2018 року. На 15,5 мільйонів доларів (як мінімум) сім'я Зеленського поповнила свої активи за час війни України з Росією^[283].

Наприкінці 2019 року Зеленський вказав в декларації суттєві зміни в майновому стані. Так, він отримав 4,8 мільйона гривень роялті від ТОВ «Квартал 95», а також 104 тисячі гривень за користування торговою маркою^[284], тоді як роялті за 2018 рік складало лише

4 тисячі гривень^[285].

У податковій декларації Зеленського за 2017 рік^[279] відсутні об'єкти для декларування. А у податковій декларації за 2018 рік^[282] задекларовано три фінансові зобов'язання на загальну суму приблизно 2 100 000 доларів США^[283]. Це два кредити на 200 тисяч гривень та 400 тисяч гривень, взяті в січні 2018 року відповідно в акціонерних товариствах «ОТП Банк» та Комерційний банк «Приватбанк», а також взята в грудні 2017 року позика на суму 1 775 935 фунтів стерлінгів в компанії «Фільм Херітейдж інк» (англ. «*Film Heritage inC.*») з Белізу. Згідно з розділом 9 декларації Зеленського за 2018 рік, кінцевими бенефіціарними власниками компанії-позичальника «Фільм Херітейдж інк» вказані сам Володимир Зеленський та його дружина Олена.^[282]

Згідно з декларацією за 2019 рік, Зеленський заробив 26,6 млн грн, було також вказано численні об'єкти нерухомості та колекцію дорогих годинників. При цьому з травня 2019 він залишив бізнес, президентська зарплата складала 208 тис. грн^[286]. Родина Зеленського здійснила продаж родині Сергія Шефіра корпоративних прав дванадцяти українських підприємств на загальну суму 246 тисяч гривень, тобто, в середньому, по 20,5 тисяч гривень за кожну фірму^[287]. Одночасно Олена Зеленська отримала від Сергія Шефіра, першого помічника президента Зеленського, позику в розмірі 5 мільйонів гривень, котра була повернута до кінця звітного 2019 року^{[287][288]}. Загальний дохід сім'ї Зеленського за 2019 рік перевищив 28,6 мільйона гривень^[288].

2 липня 2020 року Володимир Зеленський зізнався, що дані, подані ним у декларації за 2019 рік, були неповними. Як оголошено в повідомленні пресслужби президента, оприлюдненому на його сайті, 2019 року сім'я Зеленського також отримала від реалізації облігацій внутрішньої державної позики України (ОВДП) кошти на загальну суму 5,1 мільйона гривень та придбала нових ОВДП на суму 5,2 мільйона гривень^[289]. В Офісі Президента зауважили, що, згідно з чинним законодавством, Володимир Зеленський був зобов'язаний протягом 10 днів з часу купівлі та продажу ОВДП повідомити про суттєві зміни в майновому стані до Реєстру декларацій, але такого повідомлення не надходило^[290].

Див. також

- Президентство Володимира Зеленського
- Вибори Президента України 2019
- Список президентів України
- Дебати кандидатів у Президенти України 2019 на стадіоні «Олімпійський»

Примітки

↓ Показувати повністю

1. Ізраїльська преса про Зеленського: єврейське походження, зв'язок із Коломойським та причини успіху (<https://web.archive.org/web/20190405050803/https://ua.krymr.com/a/izrailska-presa-pro-zelenskogo-i-kolomoyskogo/29859183.html>). Радіо свобода / Крим. Реалії, 3 квітня 2019
2. Артур Верба. Корреспондент: Ті, що живуть разом. Завдяки згуртованості єврейська

- громада України досягла висот у бізнесі (<https://web.archive.org/web/20140713015120/https://ua.korrespondent.net/ukraine/events/3389787-korrespondent-ti-scho-zhyvut-razom-za-vdiaky-zghurtovanosti-yevreiska-hromada-ukrainy-dosiahla-vysot-u-biznesi>) // Кореспондент. № 26 (4 липня 2014)
3. Jewish Comedian Is Top Vote-getter in First Round of Ukraine's Presidential Election (<https://www.haaretz.com/world-news/europe/jewish-comedian-is-top-vote-getter-in-first-round-of-ukraine-s-presidential-election-1.7069219>). *haaretz.com* (англ.). 1.04.2019. Аpxів (<https://web.archive.org/web/20190406051720/https://www.haaretz.com/world-news/europe/jewish-comedian-is-top-vote-getter-in-first-round-of-ukraine-s-presidential-election-1.7069219>) оригіналу за 06.04.2019. Процитовано 05.04.2019.
 4. Єврейське коріння Зеленського і зменшення впливу Росії в Україні: що про результати виборів пише світова преса? (<https://hromadske.ua/posts/yevrejske-korinnya-zelenskogo-i-zmenshennya-vplivu-rosiyi-v-ukrayini-sho-pro-rezultati-viboriv-pishe-svitova-presa>) Аpxімовано (<https://web.archive.org/web/20190406212838/https://hromadske.ua/posts/yevrejske-korinnya-zelenskogo-i-zmenshennya-vplivu-rosiyi-v-ukrayini-sho-pro-rezultati-viboriv-pishe-svitova-presa>) 6 квітня 2019 у Wayback Machine.. hromadske.ua, 31 березня 2019
 5. Мої дві години з Володимиром Зеленським (https://web.archive.org/web/20190414180359/https://nv.ua/ukr/opinion/moji-dvi-godini-z-volodimirom-zelenskim-50015037.html?prefer_lang=ukr). nv.ua/ukr/, 5 квітня 2019
 6. ЗАКОН УКРАЇНИ №474-XIV (<https://web.archive.org/web/20210809123835/https://www.president.gov.ua/documents/474-xiv-62>). Офіційне інтернет-представництво Президента України (ua). Аpxів оригіналу (<https://www.president.gov.ua/documents/474-xiv-62>) за 9 серпня 2021. Процитовано 9 серпня 2021.
 7. Munzinger Personen
 8. <https://www.britannica.com/biography/Volodymyr-Zelensky> (<https://www.britannica.com/biography/Volodymyr-Zelensky>)
 9. Володимир Зеленський склав присягу Президента України (<https://www.president.gov.ua/news/volodimir-zelenskij-sklav-prisyagu-prezidenta-ukrayini-55477>). Офіційне інтернет-представництво Президента України (ua). Аpxів (<https://web.archive.org/web/20190528211912/https://www.president.gov.ua/news/volodimir-zelenskij-sklav-prisyagu-prezidenta-ukrayini-55477>) оригіналу за 28 травня 2019. Процитовано 27 серпня 2019.
 10. Результати виборів президента України (<https://www.rbc.ua/ukr/news/rezultaty-vyborov-prezidenta-ukrainy-1543489389.html>). РБК-Україна (рос.). Аpxів (<https://web.archive.org/web/20190920233640/https://www.rbc.ua/ukr/news/rezultaty-vyborov-prezidenta-ukrainy-1543489389.html>) оригіналу за 20 вересня 2019. Процитовано 27 серпня 2019.
 11. КВН 95 квартал - Человек рожденный в танце (https://www.youtube.com/watch?v=mu_aQpnYf-7s) на YouTube
 12. Володимир Зеленський (<https://web.archive.org/web/20180113031136/http://kvartal95.com/ua/actors/vladimir/>). *web.archive.org*. 13 січня 2018. Аpxів (<https://web.archive.org/web/20190210110120/http://web.archive.org/web/20180113031136/http://kvartal95.com/ua/actors/vladimir/>) оригіналу за 10 лютого 2019. Процитовано 25 травня 2019.
 13. Слуга народу – агітація Зеленського? Юрист назвав за і проти (<https://www.obozrevatel.com/ukr/president-2019/sluga-narodu-agitatsiya-zelenskogo-yurist-nazvav-za-i-proti.htm>). *Вибори президента 2019* (укр.). Аpxів (<https://web.archive.org/web/20190525110604/https://www.obozrevatel.com/ukr/president-2019/sluga-narodu-agitatsiya-zelenskogo-yurist-nazvav-za-i-proti.htm>) оригіналу за 25 травня 2019. Процитовано 25 травня 2019.

14. КВУ: «Слуга народу-3» є передвиборною агітацією Зеленського, за це треба заплатити (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelenskyi-sluga-narodu-reklama-kvu/29766104.html>). *Радіо Свобода* (укр.). Архів (<https://web.archive.org/web/20190414163107/http://www.radiosvoboda.org/a/news-zelenskyi-sluga-narodu-reklama-kvu/29766104.html>) оригіналу за 14 квітня 2019. Процитовано 25 травня 2019.
15. Шевченко, Тарас. Чому серіал "Слуга народу" це агітація Зеленського (<https://blogs.pravda.com.ua/authors/tshevchenko/5c73a178ca5b1/>). *blogs.pravda.com.ua*. Архів (<https://web.archive.org/web/20190620044758/https://blogs.pravda.com.ua/authors/tshevchenko/5c73a178ca5b1/>) оригіналу за 20 червня 2019. Процитовано 25 травня 2019.
16. Партія "Слуга народу" висунула Володимира Зеленського кандидатом у президенти (https://24tv.ua/partiya_sluga_narodu_visunula_volodimira_zelenskogo_kandidatom_u_prezidenti_n1099725). *24 Канал*. Архів (https://web.archive.org/web/20190408031217/https://24tv.ua/partiya_sluga_narodu_visunula_volodimira_zelenskogo_kandidatom_u_prezidenti_n1099725) оригіналу за 8 квітня 2019. Процитовано 25 травня 2019.
17. Alexander J. Motyl, Why a Zelenskiy Presidency Would Be a Disaster for Ukraine (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/why-a-zelenskiy-presidency-would-be-a-disaster-for-ukraine>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190327090123/https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/why-a-zelenskiy-presidency-would-be-a-disaster-for-ukraine>) 27 березня 2019 у *Wayback Machine*. (Atlantic Council, 19.02.2019) (англ.)
18. Західна преса: про Тимошенко, Порошенка і Зеленського (<https://www.radiosvoboda.org/a/press-review/29847667.html>). *Радіо Свобода*. 28 березня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190414034240/https://www.radiosvoboda.org/a/press-review/29847667.html>) оригіналу за 14 квітня 2019. Процитовано 14 квітня 2019.
19. «Если люди хотят говорить по-русски — отцепитесь от них» — Щур нагадав Зеленському про мовні заяви (https://gazeta.ua/articles/politics/_esli-lyudi-hotyat-govorit-porusski-otcepites-ot-nih-sur-nagadav-zelenskomu-pro-movni-zayavi/836724) Архівовано (https://web.archive.org/web/20180527171317/https://gazeta.ua/articles/politics/_esli-lyudi-hotyat-govorit-porusski-otcepites-ot-nih-sur-nagadav-zelenskomu-pro-movni-zayavi/836724) 27 травня 2018 у *Wayback Machine*. — *Gazeta.ua*, 14 травня 2018
20. Володимир Зеленський почав вчити українську мову з репетитором (<https://web.archive.org/web/20171219200347/https://1plus1.ua/svitske-zhittya/video/volodimir-zelenskiy-pochav-vchiti-ukrayinsku-movu-z-repetitorom>) — *Світське життя*, 10 сезон (випуск 428 від 15 квітня 2017 року)
21. CNN, Analysis by Stephen Collinson. Analysis: How Zelensky changed the West's response to Russia (<https://www.cnn.com/2022/02/28/politics/zelensky-us-response-to-russia/index.html>). *CNN*. Процитовано 28 лютого 2022.
22. "Зеленський грає роль, якої від нього майже ніхто не очікував" - світові ЗМІ (<https://www.bbc.com/ukrainian/features-60522675>). *BBC News Україна* (укр.). Процитовано 28 лютого 2022.
23. Зеленський біографія - хто такий Володимир Зеленський, чим відомий, біографія, цитати: усі подробиці (<https://web.archive.org/web/20210420201605/https://www.unian.ua/elections/10524705-volodimir-zelenskiy-peremagaye-na-viborah-v-ukrajini-shcho-vidomo-pro-kandidata-biografiya-citati.html>). *unian.ua*. 22.04.19. Архів оригіналу (<https://web.archive.org/web/20210420201605/https://www.unian.ua/elections/10524705-volodimir-zelenskiy-peremagaye-na-viborah-v-ukrajini-shcho-vidomo-pro-kandidata-biografiya-citati.html>) за 20 квітня 2021. Процитовано 21 листопада 2020.
24. Зеленський назвав Януковича історією і закликав його мовчки піти (відео) (<https://web.archive.org/web/20190207012501/https://tsn.ua/video/video-novini/volodimir-zelenskiv-zakli>

- kav-yanukovicha-vrozumitis.html?_ga=2.248414151.1774179187.1549502657-1877806034.1544933097) // ТСН, 2014 (рос.)
25. Зеленський Олександр Семенович (<http://www1.nas.gov.ua/rsc/psc/Scientists/Z/Pages/ZelenskyOS.aspx>). Придніпровський науковий центр НАНУ. Архів (<https://web.archive.org/web/20190402204225/http://www1.nas.gov.ua/rsc/psc/Scientists/Z/Pages/ZelenskyOS.aspx>) оригіналу за 2 квітня 2019. Процитовано 4 квітня 2019.
26. Володимир Зеленський розповів про свої стосунки зі своїми батьками (<https://tsn.ua/video/video-novini/volodimir-zelenskiy-rozkazav-pro-stosunki-z-batkami.html>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190107072239/https://tsn.ua/video/video-novini/volodimir-zelenskiy-rozkazav-pro-stosunki-z-batkami.html>) 7 січня 2019 у Wayback Machine. ТСН, 28 вересня 2017 року (рос.)
27. Зеленський Олександр Семенович (<https://web.archive.org/web/20190107072148/http://www.kneu.dp.ua/zelenskij-oleksandr-semenovich/>) на офіційному сайті КЕІ
28. Зеленський: Якщо мене оберуть президентом, спочатку будуть поливати брудом, потім — поважати, а потім — плакати, коли піду (<https://web.archive.org/web/20190206214807/https://gordonua.com/ukr/publications/zelenskiy-yakshcho-mene-oberut-prezydentom-spochatku-budut-polyvaty-brudom-potim-povazhaty-a-potim-plakaty-koly-pidu-609294.html>) // gordonua.com/ukr/, 26 грудня 2018
29. Чернівці, Факти. Зеленський: Тато – професор, мама – інженер, ми жили в Монголії (відео) | Факти Чернівці (<http://fakty.cv.ua/2018/12/zelenskiy-tato-profesor-mama-inzhener-my-zhyly-v-monholii-video/>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190406095547/http://fakty.cv.ua/2018/12/zelenskiy-tato-profesor-mama-inzhener-my-zhyly-v-monholii-video/>) оригіналу за 6 квітня 2019. Процитовано 6 квітня 2019.
30. Зеленський: Якщо мене оберуть президентом, спочатку будуть поливати брудом, потім – поважати, а потім – плакати, коли піду (<https://gordonua.com/ukr/publications/zelenskiy-yakshcho-mene-oberut-prezydentom-spochatku-budut-polyvaty-brudom-potim-povazhaty-a-potim-plakaty-koly-pidu-609294.html>). gordonua.com. Архів (<https://web.archive.org/web/20190206214807/https://gordonua.com/ukr/publications/zelenskiy-yakshcho-mene-oberut-prezydentom-spochatku-budut-polyvaty-brudom-potim-povazhaty-a-potim-plakaty-koly-pidu-609294.html>) оригіналу за 6 лютого 2019. Процитовано 6 лютого 2019.
31. Борис Савицький (8 грудня 2009). «Квартал» покоряє Полтаву (<https://poltava.to/news/130/>). poltava.to (російською). Процитовано 21 листопада 2020.
32. Zaxid.net. На Роговцеву та Зеленського в Росії завели кримінальну справу (https://zaxid.net/na_rogovtsevu_ta_zelenskogo_v_rosiyi_zaveli_kriminalnu_spravu_n1339767). ZAXID.NET (укр.). Архів (https://web.archive.org/web/20190402223038/https://zaxid.net/na_rogovtsevu_ta_zelenskogo_v_rosiyi_zaveli_kriminalnu_spravu_n1339767) оригіналу за 2 квітня 2019. Процитовано 2 квітня 2019.
33. Зеленський заявив про вихід із бізнесу в «Студії Квартал 95» (<https://web.archive.org/web/20190421224445/https://detector.media/rinok/article/166631/2019-04-19-zelenskii-zayaviv-pro-vikhid-iz-biznesu-v-studii-kvartal-95/>). Детектор медіа, 19 квітня 2019
34. Телеканал «Інтер» представив новий топ-менеджмент (<https://web.archive.org/web/20110213024949/https://inter.ua/uk/news/2010/12/24/4303>). Пресслужба телеканалу «Інтер», 23 грудня 2010
35. Зеленський і Шефіри пішли з «Інтера» (<https://web.archive.org/web/20190329162615/https://detector.media/withoutsection/article/64861/2011-08-05-zelenskii-i-shefiri-pishli-z-intera/>). Детектор медіа, 5 серпня 2011

36. Зеленський став генпродюсером «Інтера», Шефіри та Яковлев займатимуться виробництвом (УТОЧНЕНО) (<https://web.archive.org/web/20180702230236/http://detector.media/withoutsection/article/67436/2011-11-22-zelenskii-stav-genprodyuserom-intera-shefiri-ta-yakovlev-zaimatimutsya-virobnitstvom-utochneno/>). Детектор медіа, 22 листопада 2011
37. Зеленський підтвердив, що йде з «Інтера» (<https://detector.media/withoutsection/article/74525/2012-08-29-zelenskii-pidтверdiv-shcho-ide-z-intera/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190329164755/https://detector.media/withoutsection/article/74525/2012-08-29-zelenskii-pidтверdiv-shcho-ide-z-intera/>) 2019-03-29 у Wayback Machine.. Детектор медіа, 29 серпня 2012
38. «Студія Квартал-95» розпочала співпрацю з «1+1» (<https://web.archive.org/web/20190329164513/https://detector.media/withoutsection/article/75680/2012-10-06-studiya-kvartal-95-rozpochala-spivpratsyu-z-11/>). Детектор медіа, 6 жовтня 2012
39. Зеленський: Навіть мене — однозначного патріота — змішали з лайном (<https://web.archive.org/web/20140814045903/https://tabloid.pravda.com.ua/person/53e9f319721d2/>) // УП ТаблоID, 12.08.2014
40. Віктор Бобиренко: Чому наступним президентом стане Зеленський (<https://www.pravda.com.ua/columns/2015/12/15/7092575/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190525201040/https://www.pravda.com.ua/columns/2015/12/15/7092575/>) 25 травня 2019 у Wayback Machine. pravda.com.ua
41. Зеленський про війну в Донбасі: Готові погодитися (<https://www.pravda.com.ua/news/2018/12/26/7202291/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20181226045716/https://www.pravda.com.ua/news/2018/12/26/7202291/>) 26 грудня 2018 у Wayback Machine. // УП, 26 грудня 2018
42. Зеленський заявив, що йде у Президенти України (https://24tv.ua/zelenskiy_rozpochav_vidkritu_prezidentsku_kampaniyu_ta_zbiraye_lyudey_u_komandu_video_n1089757). Канал 24. 1 січня 2019. Архів (https://web.archive.org/web/20190402020628/https://24tv.ua/zelenskiy_rozpochav_vidkritu_prezidentsku_kampaniyu_ta_zbiraye_lyudey_u_komandu_video_n1089757) оригіналу за 2 квітня 2019. Процитовано 24 травня 2019.
43. Партія висунула Зеленського в президенти (<https://www.pravda.com.ua/news/2019/01/21/7204403/>). Українська правда. 21 січня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190525051359/https://www.pravda.com.ua/news/2019/01/21/7204403/>) оригіналу за 25 травня 2019. Процитовано 24 травня 2019.
44. ЦВК зареєструвала Зеленського кандидатом у президенти України (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-cvk-zareyestuvala-zelenskogo-kandydatom-u-prezydenty/29742190.html>). Радіо Свобода. 30 січня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190203061716/https://www.radiosvoboda.org/a/news-cvk-zareyestuvala-zelenskogo-kandydatom-u-prezydenty/29742190.html>) оригіналу за 3 лютого 2019. Процитовано 24 травня 2019.
45. Реклама, маніпуляції, популізм: як змінювалися рейтинги кандидатів в президенти (<https://web.archive.org/web/20190409021116/https://fakty.com.ua/ua/ukraine/20190325-reklama-manipulyatsiyi-populizm-yak-zminyuvalysya-rejtyngy-kandydativ-v-prezydenty/>). ICTV Факти, 25 березня 2019
46. Вибори-2019. Рейтинги кандидатів (http://texty.org.ua/d/2019/president_polls/). Texty.org.ua. Архів (https://web.archive.org/web/20190329195036/http://texty.org.ua/d/2019/president_polls/) оригіналу за 29 березня 2019. Процитовано 29 березня 2019.
47. Umland, Andreas (16 квітня 2019). The Zelensky enigma: A different kind of populist (https://www.ecfr.eu/article/commentary_zelensky_enigma_ukraine_election_president). ecfr.eu. European Council on Foreign Relations. Архів (<https://web.archive.org/web/2019061915333>

- 3/https://www.ecfr.eu/article/commentary_zelensky_enigma_ukraine_election_president) оригіналу за 19 червня 2019. Процитовано 19 червня 2019.
48. Зеленський як "дуля політикам" - Politico (<https://www.bbc.com/ukrainian/press-review-47131788>). BBC Україна. 5 лютого 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190329155153/https://www.bbc.com/ukrainian/press-review-47131788>) оригіналу за 29 березня 2019. Процитовано 29 березня 2019.
49. Нові лідери: чи варто сподіватися на Зеленського? (<https://www.pravda.com.ua/articles/2019/01/31/7204894/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190329180944/https://www.pravda.com.ua/articles/2019/01/31/7204894/>) 29 березня 2019 у Wayback Machine.. УП, 31 січня 2019
50. Руда О. Г. Мовні засоби агітації молоді на виборах Президента України 2019 року (https://iul-nasu.org.ua/pdf/ukrmova/1_21/4.pdf) Архівовано (https://web.archive.org/web/20210831020659/https://iul-nasu.org.ua/pdf/ukrmova/1_21/4.pdf) 31 серпня 2021 у Wayback Machine. // Українська мова, 2021, 1 (77) / Гол. ред. А. Даниленко; заст. гол. ред.: П. Гриценко, К. Городенська; НАН України, Ін-т української мови. — Київ: ВД «Академперіодика» НАН України, 2021. — С. 36–49.
51. В рази краще Голобородька. Політконсультант Зеленського — про шоумена як політика у сприйнятті українців (<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/v-razi-krashche-goloborodka-politkonsultant-zelenskogo-pro-shoumena-yak-politika-u-spriynyatti-ukrajinciv-50011059.html>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190329180659/https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/v-razi-krashche-goloborodka-politkonsultant-zelenskogo-pro-shoumena-yak-politika-u-spriynyatti-ukrajinciv-50011059.html>) 29 березня 2019 у Wayback Machine.. НВ, 15 березня 2019
52. Анастасія Саковська (8 січня 2019). Зеленський запропонував скласти йому передвиборчу програму. За написання взяли соцмережі (<https://www.radiosvoboda.org/a/29698166.html>). Радіо Свобода. Архів (<https://web.archive.org/web/20190329144446/https://www.radiosvoboda.org/a/29698166.html>) оригіналу за 29 березня 2019. Процитовано 29 березня 2019.
53. Зеленський оголосив передвиборчу програму: основні тези (http://web.archive.org/web/20191001051047/https://24tv.ua/volodimir_zelenskiy_peredviborcha_programa_2019_dokument_tekst_n1102099). 24 Канал. 21 квітня 2019.
54. Оксана Забужко. Оксана Забужко про вибори президента України і «казус Зеленського» (<https://www.radiosvoboda.org/a/29887651.html>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190419144001/https://www.radiosvoboda.org/a/29887651.html>) 19 квітня 2019 у Wayback Machine. // radiosvoboda.org, 18 квітня 2019, 23:50 / Kommt jetzt Waldo, der Bär? (<https://edition.faz.net/faz-edition/feuilleton/2019-04-17/3bc6681d7a19a7e6d68e9b3476c6b476/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20191116204219/https://edition.faz.net/faz-edition/feuilleton/2019-04-17/3bc6681d7a19a7e6d68e9b3476c6b476/>) 2019-11-16 у Wayback Machine. // Feuilleton, Frankfurter Allgemeine Zeitung, 17-04-2019
55. Fox, Kara (21 квітня 2019). Volodymyr Zelensky played Ukraine's president on TV. Now it's a reality (<https://edition.cnn.com/2019/04/21/europe/volodymyr-zelensky-ukraine-president-profile-intl/index.html>). CNN. Архів (<https://web.archive.org/web/20190619153333/https://edition.cnn.com/2019/04/21/europe/volodymyr-zelensky-ukraine-president-profile-intl/index.html>) оригіналу за червня 19, 2019. Процитовано 19 червня 2019.
56. Ігор Фещенко, Олексій Півторак. Офіційні звіти: скільки Порошенко, Тимошенко та Зеленський зібрали на кампанію (<https://web.archive.org/web/20211127120311/https://www.chesno.org/t/56/oficijni-zvity.html>). Чесно. Архів оригіналу (<https://chesno.org/t/56/oficijni-zvity.html>)

zvity.html) за 27 листопада 2021. Процитовано 29 березня 2019.

57. Марко Погуляєвський (24 березня 2019). Зеленський озвучив вартість своєї кампанії (<https://hromadske.ua/posts/zelenskij-ozvuchiv-vartist-svoyeyi-kampaniyi>). Громадське. Архів (<https://web.archive.org/web/20190329144445/https://hromadske.ua/posts/zelenskij-ozvuchiv-vartist-svoyeyi-kampaniyi>) оригіналу за 29 березня 2019. Процитовано 29 березня 2019.
58. Petrella, Stephanie (8 травня 2019). Volodymyr Zelensky: Ukraine's Servant of the People? (<https://www.fpri.org/article/2019/05/volodymyr-zelensky-ukraines-servant-of-the-people/>). *www.fpri.org*. Foreign Policy Research Institute. Архів (<https://web.archive.org/web/20190619153335/https://www.fpri.org/article/2019/05/volodymyr-zelensky-ukraines-servant-of-the-people/>) оригіналу за червня 19, 2019. Процитовано 19 червня 2019.
59. За Зеленським їздить супровід - мікроавтобус компанії з групи «Приват» Коломойського (<https://bihus.info/za-zelenskim-izdit-suprovid-mikroavtobus-kompanii-z-grupi-privat-kolomoyskogo>). Bihus.info. 18 січня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190329151940/https://bihus.info/za-zelenskim-izdit-suprovid-mikroavtobus-kompanii-z-grupi-privat-kolomoyskogo>) оригіналу за 29 березня 2019. Процитовано 29 березня 2019.
60. Як друг президента Кононенко заробляв на аферах в енергетиці та що там у Зеленського? (<https://www.radiosvoboda.org/a/video-shemy/29848241.html>). Радіо Свобода. 28 березня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190329144444/https://www.radiosvoboda.org/a/video-shemy/29848241.html>) оригіналу за 29 березня 2019. Процитовано 29 березня 2019.
61. Як друг президента Кононенко заробляв на аферах в енергетиці та що там у Зеленського? (https://dt.ua/POLITICS/zhurnalisti-rozpovili-pro-rol-yurista-kolomoyskogo-u-roboti-shtabu-zelenskogo-307993_.html). Дзеркало тижня. 8 квітня 2019. Архів (https://web.archive.org/web/20190526212216/https://dt.ua/POLITICS/zhurnalisti-rozpovili-pro-rol-yurista-kolomoyskogo-u-roboti-shtabu-zelenskogo-307993_.html) оригіналу за 26 травня 2019. Процитовано 24 травня 2019.
62. Штабіст Зеленського: Коломойський побажань не передає (<https://www.bbc.com/ukrainian/features-47586453>). BBC Україна. 16 березня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190329155150/https://www.bbc.com/ukrainian/features-47586453>) оригіналу за 29 березня 2019. Процитовано 29 березня 2019.
63. Коломойський прямо відповів на питання про фінансування Зеленського і Тимошенко (<https://www.obozrevatel.com/ukr/economics/kolomojskij-poyasniv-chi-finansue-zelenskogo-i-timoshenko.htm>). Обозреватель. 22 березня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190329144446/https://www.obozrevatel.com/ukr/economics/kolomojskij-poyasniv-chi-finansue-zelenskogo-i-timoshenko.htm>) оригіналу за 29 березня 2019. Процитовано 29 березня 2019.
64. 27 інтелектуалів застерігають від приходу до влади Коломойського-Зеленського (<https://www.ukrinform.ua/rubric-elections/2651311-27-intelektualiv-zasterigaut-vid-prihodu-do-vladi-kolomojskogozelenskogo.html>). Укрінформ. 1 березня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190531065250/https://www.ukrinform.ua/rubric-elections/2651311-27-intelektualiv-zasterigaut-vid-prihodu-do-vladi-kolomojskogozelenskogo.html>) оригіналу за 31 травня 2019. Процитовано 24 травня 2019.
65. Група «Першого грудня» оприлюднила звернення щодо виборів президента України і визначилася з кандидатом (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-hrupa-pershoho-hrudnia/29819444.html>). Радіо Свобода. 13 березня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190320192353/https://www.radiosvoboda.org/a/news-hrupa-pershoho-hrudnia/29819444.html>) оригіналу за 20 березня 2019. Процитовано 20 березня 2019.

- ml) оригіналу за 20 березня 2019. Процитовано 24 травня 2019.
66. Зеленський наввипередки з Порошенком здав аналізи (<https://www.pravda.com.ua/news/2019/04/5/7211341/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190408163456/https://www.pravda.com.ua/news/2019/04/5/7211341/>) 8 квітня 2019 у Wayback Machine., УП, 5 квітня 2019
67. Як і чому заборонили серіал «Свати» (<https://web.archive.org/web/20211127120458/https://www.volynnews.com/news/society/yak-i-chomu-zaboronyly-serial-svaty/>). Архів оригіналу (<https://www.volynnews.com/news/society/yak-i-chomu-zaboronyly-serial-svaty/>) за 27 листопада 2021. Процитовано 17 вересня 2019.
68. Зеленський здавав аналізи у клініці свого бізнес-партнера (<https://web.archive.org/web/20211127120410/https://cripo.com.ua/news/society/krov-u-zelenskogo-bral-akter-seriala-svaty/>). *prm.ua*. Архів оригіналу (<http://cripo.com.ua/news/society/krov-u-zelenskogo-bral-akter-seriala-svaty/>) за 27 листопада 2021. Процитовано 17 вересня 2019.
69. Кличко пропонує кандидатам пройти тест VADA (<https://www.pravda.com.ua/news/2019/04/5/7211392/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190408171433/https://www.pravda.com.ua/news/2019/04/5/7211392/>) 8 квітня 2019 у Wayback Machine., УП, 5 квітня 2019
70. "У зв'язку з активністю", - Facebook заблокував сторінку медцентру Eurolab, де стався скандал з аналізами Зеленського (https://web.archive.org/web/20211127120929/https://censor.net/ua/news/3121161/u_zvyazku_z_aktivnistyu_facebook_zablokuvav_storinku_medtsentru_eurolab_de_stavsia_skandal_z_analizamy). *censor.net.ua*. 08.04.2019. Архів оригіналу (https://censor.net/ua/ua/news/3121161/u_zvyazku_z_aktivnistyu_facebook_zablokuvav_storinku_medtsentru_eurolab_de_stavsia_skandal_z_analizamy) за 27.11.2021. Процитовано 17.09.2019.
71. "Психоактивные вещества отсутствуют". Как Порошенко и Зеленский сдавали кровь (<https://web.archive.org/web/20211127120833/https://www.currenttime.tv/a/zelenskiy-sdal-krov/29862774.html>). *currenttime.tv* (рос.). 5.04.2019. Архів оригіналу (<https://www.currenttime.tv/a/29862774.html>) за 27.11.2021. Процитовано 17.09.2019.
72. Зеленський сказав неправду про те, коли востаннє був в Росії – «Схеми» (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-schemes-zelenskiy-rosiya/29892350.html>). Радіо «Свобода». 19 квітня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190430141612/https://www.radiosvoboda.org/a/news-schemes-zelenskiy-rosiya/29892350.html>) оригіналу за 30 квітня 2019. Процитовано 9 червня 2019.
73. "Схеми" спіймали Зеленського на брехні про його поїздки в РФ (<https://www.pravda.com.ua/news/2019/04/19/7212872/>). Українська правда. 19 квітня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190420124628/https://www.pravda.com.ua/news/2019/04/19/7212872/>) оригіналу за 20 квітня 2019. Процитовано 12 червня 2019.
74. Чисто News выпуск 22 от 14 го мая 2014 г (<https://www.youtube.com/watch?v=5CNXbrbCfLw&t=8m53s>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20211127120311/https://www.youtube.com/watch?v=5CNXbrbCfLw&t=8m53s>) 27 листопада 2021 у Wayback Machine. — канал «Студия Квартал 95 Online» на Youtube
75. Зеленський назвав бойовиків «ЛНР» і «ДНР» повстанцями (<https://espresso.tv/news/2019/04/19/zelenskiy-nazvav-boyovykiv-quotlnrquot-i-quotdnrquot-povstancyamy>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190420152059/https://espresso.tv/news/2019/04/19/zelenskiy-nazvav-boyovykiv-quotlnrquot-i-quotdnrquot-povstancyamy>) 20 квітня 2019 у Wayback Machine., *espresso.tv*, 19 квітня 2019
76. Вибори Президента України. Перший тур (<https://www.cvk.gov.ua/pls/vp2019/wp300pt00>)

- [1f01=719.html](https://www.cvk.gov.ua/pls/vp2019/wp300pt001f01=719.html)). ЦБК. Архів (<https://web.archive.org/web/20190401234201/https://www.cvk.gov.ua/pls/vp2019/wp300pt001f01=719.html>) оригіналу за 1 квітня 2019. Процитовано 24 травня 2019.
77. Вибори Президента України. Другий тур (<https://www.cvk.gov.ua/pls/vp2019/wp300pt001f01=720.html>). ЦБК. Архів (<https://web.archive.org/web/20190422182839/https://www.cvk.gov.ua/pls/vp2019/wp300pt001f01=720.html>) оригіналу за 22 квітня 2019. Процитовано 24 травня 2019.
78. Вибори 2019: ЦБК порахувала 100% голосів. Коли інавгурація Зеленського? (<https://www.bbc.com/ukrainian/news-48010222>). *bbc.com*. 23.04.2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190424191041/https://www.bbc.com/ukrainian/news-48010222>) оригіналу за 24.04.2019. Процитовано 24.04.2019.
79. Кого Зеленський призначив на ключові посади: список (https://24tv.ua/kogo_zelenskiy_priznachiv_na_klyuchovi_posadi_spisok_n1156469). Канал 24. 23 травня 2019. Архів (https://web.archive.org/web/20190523214934/https://24tv.ua/kogo_zelenskiy_priznachiv_na_klyuchovi_posadi_spisok_n1156469) оригіналу за 23 травня 2019. Процитовано 24 травня 2019.
80. Указ Президента України від 21 травня 2019 року № 304/2019 «Про призначення А.Богдана Главою Адміністрації Президента України» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/304/2019>)
81. Указ Президента України від 21 травня 2019 року № 302/2019 «Про призначення Р.Хомчака начальником Генерального штабу - Головнокомандувачем Збройних Сил України» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/302/2019>)
82. Указ Президента України від 21 травня 2019 року № 303/2019 «Про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України та призначення позачергових виборів» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/303/2019>)
83. Указ Президента України від 21 червня 2019 року № 423/2019 «Питання Національної інвестиційної ради» (<https://www.president.gov.ua/documents/4232019-27637>)
84. Зеленському виписали посвідчення товариства сліпих, а голові ОДА подарували крота (<https://www.pravda.com.ua/news/2019/09/19/7226773/>). *Українська правда*. 19 вересня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190920215418/https://www.pravda.com.ua/news/2019/09/19/7226773/>) оригіналу за 20 вересня 2019. Процитовано 19 вересня 2019.
85. Розмовляв 14 годин. Як проходив перший пресмарафон президента Зеленського — хроніка (<https://web.archive.org/web/20211127120313/https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/rosiya-maye-povernuti-zahopleni-u-kerchenskoji-protoki-korabli-nayblizhchim-chasom-novini-ukrajini-50047345.html>). Архів оригіналу (<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/rosiya-maye-povernuti-zahopleni-u-kerchenskoji-protoki-korabli-nayblizhchim-chasom-novini-ukrajini-50047345.html>) за 27 листопада 2021. Процитовано 12 жовтня 2019.
86. Відео прес-марафону Володимира Зеленського (<https://www.youtube.com/watch?v=UhV7kTNigxg>). Архів (<https://web.archive.org/web/20191012160449/https://www.youtube.com/watch?v=UhV7kTNigxg>) оригіналу за 12 жовтня 2019. Процитовано 12 жовтня 2019.
87. Пресмарафон Зеленського: всі головні тези, текстова трансляція portalу дотримання обіцянок «Слово і діло» (<https://www.slovoidilo.ua/2019/10/10/novyna/polityka/pres-marafon-zelenskoho-tekstova-onlajn-translyacziya>). Архів (<https://web.archive.org/web/20191012160108/https://www.slovoidilo.ua/2019/10/10/novyna/polityka/pres-marafon-zelenskoho-tekstova-onlajn-translyacziya>) оригіналу за 12 жовтня 2019. Процитовано 12 жовтня 2019.

88. [Ukrainian president Volodymyr Zelensky holds record-breaking 14-hour press conference](https://www.euronews.com/2019/10/11/ukrainian-president-volodymyr-zelensky-holds-record-breaking-14-hour-press-conference) (<https://www.euronews.com/2019/10/11/ukrainian-president-volodymyr-zelensky-holds-record-breaking-14-hour-press-conference>). Архів (<https://web.archive.org/web/20191012165601/https://www.euronews.com/2019/10/11/ukrainian-president-volodymyr-zelensky-holds-record-breaking-14-hour-press-conference>) оригіналу за 12 жовтня 2019. Процитовано 12 жовтня 2019.
89. Книга рекордів України вручила Зеленському нагороду за «найтривалішу у світі пресконференцію» (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-rekord-zelensky/30210168.html>). Архів (<https://web.archive.org/web/20191012153932/https://www.radiosvoboda.org/a/news-rekord-zelensky/30210168.html>) оригіналу за 12 жовтня 2019. Процитовано 12 жовтня 2019.
90. НАЇДКИ, СВІТОВИЙ РЕКОРД І СОТНІ ЗАПИТАНЬ: ЯК ВІДБУВСЯ ПРЕСМАРАФОН ЗЕЛЕНСЬКОГО (<https://tsn.ua/video/video-novini/nayidki-svitoviy-rekord-i-sotni-zapitan-yak-vidbuvsya-presmarafon-zelenskogo.html>). Архів (<https://web.archive.org/web/20191012151906/https://tsn.ua/video/video-novini/nayidki-svitoviy-rekord-i-sotni-zapitan-yak-vidbuvsya-presmarafon-zelenskogo.html>) оригіналу за 12 жовтня 2019. Процитовано 12 жовтня 2019.
91. Президент України Володимир Зеленський провів 14-годинний прес-марафон (<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2796504-zelenskij-dae-presmarafon.html>). Архів (<https://web.archive.org/web/20191012152153/https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/2796504-zelenskij-dae-presmarafon.html>) оригіналу за 12 жовтня 2019. Процитовано 12 жовтня 2019.
92. Ukrainian President Zelensky's 'press marathon' tries to quell furor around Trump call (<https://www.euronews.com/2019/10/11/ukrainian-president-volodymyr-zelensky-holds-record-breaking-14-hour-press-conference>). Архів (<https://web.archive.org/web/20191012165601/https://www.euronews.com/2019/10/11/ukrainian-president-volodymyr-zelensky-holds-record-breaking-14-hour-press-conference>) оригіналу за 12 жовтня 2019. Процитовано 12 жовтня 2019.
93. Зеленському зробили щеплення вакциною Covishield (<https://web.archive.org/web/20210302172547/https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3200457-zelenskomu-zrobili-seplenna-vakcinou-covishield.html>). *Укрінформ*. 2 березня 2021. Архів оригіналу (<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3200457-zelenskomu-zrobili-seplenna-vakcinou-covishield.html>) за 2 березня 2021. Процитовано 2 березня 2021.
94. Грицак написав рапорт про звільнення (<https://web.archive.org/web/20190611142303/https://www.rbc.ua/ukr/news/gritsak-napisal-bericht-uvolnenii-1558334079.html>). *РБК-Україна* (рос.). Архів оригіналу (<https://www.rbc.ua/ukr/news/gritsak-napisal-bericht-uvolnenii-1558334079.html>) за 11 червня 2019. Процитовано 20 травня 2019.
95. Полторак подав у відставку (<https://web.archive.org/web/20190520125942/https://www.rbc.ua/ukr/news/poltorak-podal-otstavku-1558339977.html>). *РБК-Україна* (рос.). Архів оригіналу (<https://www.rbc.ua/ukr/news/poltorak-podal-otstavku-1558339977.html>) за 20 травня 2019. Процитовано 20 травня 2019.
96. Служба безпеки України (<https://web.archive.org/web/20211127120902/https://www.facebook.com/login/?next=https%3A%2F%2Fwww.facebook.com%2FSecurSerUkraine%2Fposts%2F2390650244498300>). *www.facebook.com* (укр.). Архів оригіналу (<https://www.facebook.com/SecurSerUkraine/posts/2390650244498300>) за 27 листопада 2021. Процитовано 20 травня 2019.
97. <https://novynarnia.com/>. Новинарня. 31 травня 2019.

98. Президент звільнив голову Держприкордонслужби (<https://web.archive.org/web/20210504231506/https://www.radiosvoboda.org/a/news-prezydent-zvinyv-tsyhykala/29974525.html>). <https://www.radiosvoboda.org/>. Радіо «Свобода». 31 травня 2019. Архів оригіналу (<http://www.radiosvoboda.org/a/news-prezydent-zvinyv-tsyhykala/29974525.html>) за 4 травня 2021. Процитовано 31 травня 2019.
99. Зеленський назве свого генпрокурора одразу після звільнення Луценка (<https://web.archive.org/web/20190629074515/https://www.pravda.com.ua/news/2019/06/27/7219372/>). *Українська правда* (укр.). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2019/06/27/7219372/>) за 29 червня 2019. Процитовано 1 липня 2019.
00. Офіційний портал Верховної Ради України (https://web.archive.org/web/20190707194410/http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66077). w1.c1.rada.gov.ua. Архів оригіналу (http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66077) за 7 липня 2019. Процитовано 1 липня 2019.
01. Луценко розповів, коли піде у відставку (<https://web.archive.org/web/20190701180206/https://www.pravda.com.ua/news/2019/05/27/7216316/>). *Українська правда* (укр.). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2019/05/27/7216316/>) за 1 липня 2019. Процитовано 1 липня 2019.
02. Зеленський назвав ім'я кандидата на посаду глави ГПУ (<https://web.archive.org/web/20190723160512/https://www.unian.ua/politics/10628004-zelenskiy-nazvav-im-ya-kandidata-na-posadu-glavi-gpu.html>). www.unian.ua (укр.). Архів оригіналу (<https://www.unian.ua/politics/10628004-zelenskiy-nazvav-im-ya-kandidata-na-posadu-glavi-gpu.html>) за 23 липня 2019. Процитовано 24 липня 2019.
03. Зеленський звільнив посадовців СБУ і обласних губернаторів (<https://web.archive.org/web/20210526043715/https://www.dw.com/uk/зеленський-звільнив-посадовців-сбу-і-обласних-губернаторів/a-49140346>). <https://www.dw.com/>. Німецька хвиля. 11 червня 2019. Архів оригіналу (<https://www.dw.com/uk/зеленський-звільнив-посадовців-сбу-і-обласних-губернаторів/a-49140346>) за 26 травня 2021. Процитовано 25 червня 2019.
04. Зеленський за один день звільнив 70 голів райадміністрацій (<https://web.archive.org/web/20190724131113/https://www.pravda.com.ua/news/2019/07/9/7220464/>). *Українська правда* (укр.). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2019/07/9/7220464/>) за 24 липня 2019. Процитовано 24 липня 2019.
05. Рада відправила у відставку Гончарука з його урядом (<https://web.archive.org/web/20200527045551/https://www.pravda.com.ua/news/2020/03/4/7242515/>). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2020/03/4/7242515/>) за 27 травня 2020. Процитовано 5 травня 2020.
06. Президент призначив Міхеїла Саакашвілі головою Виконавчого комітету реформ (<https://web.archive.org/web/20200818055039/https://www.president.gov.ua/news/prezident-priznachiv-miheila-saakashvili-golovoyu-vikonavcho-61073/>). Архів оригіналу (<https://www.president.gov.ua/news/prezident-priznachiv-miheila-saakashvili-golovoyu-vikonavcho-61073/>) за 18 серпня 2020. Процитовано 20 серпня 2020.
07. Володимир Зеленський підписав закон про скасування депутатської недоторканності (<https://web.archive.org/web/20200930010106/https://www.president.gov.ua/news/volodimir-zelenskij-pidpisav-zakon-pro-skasuvannya-deputatsk-57181>). Архів оригіналу (<https://www.president.gov.ua/news/volodimir-zelenskij-pidpisav-zakon-pro-skasuvannya-deputatsk-57181>) за 30 вересня 2020. Процитовано 12 серпня 2020.
08. Новий Виборчий кодекс набрав чинності (<https://web.archive.org/web/20200618113338/https://www.pravda.com.ua/news/2020/01/1/7236340/>). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2020/01/1/7236340/>) за 18 червня 2020. Процитовано 12 серпня 2020.

- <https://www.pravda.com.ua/news/2020/01/1/7236340/>). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2020/01/1/7236340/>) за 18 червня 2020. Процитовано 12 серпня 2020.
09. Зеленський підписав закон про імпічмент президента (<https://web.archive.org/web/20210209142233/https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelensky-impichment-prezydenta/30179073.html>). Архів оригіналу (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelensky-impichment-prezydenta/30179073.html>) за 9 лютого 2021. Процитовано 4 лютого 2021.
 10. Скасування мораторію на продаж землі з 1 жовтня 2020 року: законопроект (<https://web.archive.org/web/20210504231245/https://uteka.ua/ua/publication/news-14-novosti-zakonodatelstva-1-otmena-moratoriya-na-prodazhu-zemli-s-1-oktyabrya-2020-goda-zakonoproekt>). Архів оригіналу (<https://uteka.ua/ua/publication/news-14-novosti-zakonodatelstva-1-otmena-moratoriya-na-prodazhu-zemli-s-1-oktyabrya-2020-goda-zakonoproekt>) за 4 травня 2021. Процитовано 18 вересня 2020.
 11. Цього року ми проведемо земельну реформу – президент (<https://web.archive.org/web/20190809143936/https://www.pravda.com.ua/news/2019/08/8/7223067/>). *Українська правда* (укр.). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2019/08/8/7223067/>) за 9 серпня 2019. Процитовано 10 серпня 2019.
 12. Через мораторій на землю Україна в 2018 році втратила понад 22 мільярда доларів ВВП (<https://web.archive.org/web/20190810195337/https://www.epravda.com.ua/news/2019/06/24/649026/>). *Економічна правда* (укр.). Архів оригіналу (<https://www.epravda.com.ua/news/2019/06/24/649026/>) за 10 серпня 2019. Процитовано 10 серпня 2019.
 13. В Україні відсьогодні почав діяти продовжений мораторій на продаж сільгоспземлі (<https://web.archive.org/web/20190810195339/https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2635722-v-ukraini-vidsogodni-pocav-diati-prodovzenij-moratorij-na-prodaz-silgospzemli.html>). *www.ukrinform.ua* (укр.). Архів оригіналу (<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2635722-v-ukraini-vidsogodni-pocav-diati-prodovzenij-moratorij-na-prodaz-silgospzemli.html>) за 10 серпня 2019. Процитовано 10 серпня 2019.
 14. Мораторій на землю скасовано — зрада чи перемога? (https://web.archive.org/web/20210208015743/https://biz.ligazakon.net/analitics/194412_moratory-na-zemlyu-skasovano---zrada-chi-peremoga). Архів оригіналу (https://biz.ligazakon.net/analitics/194412_moratory-na-zemlyu-skasovano---zrada-chi-peremoga) за 8 лютого 2021. Процитовано 3 лютого 2021.
 15. Порошенко підписав закон про продовження мораторію на продаж землі до 2020 року (https://web.archive.org/web/20190810195341/https://zik.ua/news/2019/02/04/poroshenko_pidpysav_zakon_pro_prodovzhennya_moratoriyu_na_prodazh_zemli_do_2020_1502595). *zik.ua* (ua). Архів оригіналу (https://zik.ua/news/2019/02/04/poroshenko_pidpysav_zakon_pro_prodovzhennya_moratoriyu_na_prodazh_zemli_do_2020_1502595) за 10 серпня 2019. Процитовано 10 серпня 2019.
 16. Земельна децентралізація: Парламент прийняв в цілому законопроект № 2194 (<https://web.archive.org/web/20210429090839/https://decentralization.gov.ua/news/13506>). Архів оригіналу (<https://decentralization.gov.ua/news/13506>) за 29 квітня 2021. Процитовано 29 квітня 2021.
 17. Зеленський підписав закон про земельну децентралізацію (<https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3251354-zelenskij-pidpisav-zakon-pro-zemelnu-decentralizaciju.html>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20210524183315/https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/3251354-zelenskij-pidpisav-zakon-pro-zemelnu-decentralizaciju.html>) 24 травня 2021 у Wayback Machine. // Укрінформ. — 24.05.2021.
 18. Зеленський підписав закон про гральний бізнес (<https://web.archive.org/web/20201026234015/https://www.radiosvoboda.org/a/news-ukrainskiy-biznes/30777717.html>). Архів

- 34915/<https://www.radiosvoboda.org/a/news-hralnyi-biznes/30777717.html>). Архів оригіналу (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-hralnyi-biznes/30777717.html>) за 26 жовтня 2020. Процитовано 12 серпня 2020.
19. Зеленський має право розпустити Конституційний суд — представник президента в КСУ (<https://web.archive.org/web/20201201041202/https://www.unian.ua/politics/konstituciyniy-sud-zelenskiy-maye-pravo-rozpustiti-ksu-predstavnik-prezidenta-novini-ukrajina-11216033.html>). Архів оригіналу (<https://www.unian.ua/politics/konstituciyniy-sud-zelenskiy-maye-pravo-rozpustiti-ksu-predstavnik-prezidenta-novini-ukrajina-11216033.html>) за 1 грудня 2020. Процитовано 3 лютого 2021.
 20. Рада повернула покарання за брехню в декларації, але без в'язниці (<https://web.archive.org/web/20210201162342/https://www.pravda.com.ua/news/2020/12/4/7275874/>). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2020/12/4/7275874/>) за 1 лютого 2021. Процитовано 3 лютого 2021.
 21. Зеленський підписав закон, який повністю відновлює роботу НАЗК (<https://web.archive.org/web/20211127120836/https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/skandal-z-ksu-zelenskiy-pidpisav-zakon-pro-vidnovlennya-povnovazhen-nazk-novini-ukrajini-50132505.html>). Архів оригіналу (<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/zelenskiy-pidpisav-zakon-yakiy-povnistyu-vidnovlyuye-robotu-nazk-50132505.html>) за 27 листопада 2021. Процитовано 3 лютого 2021.
 22. Верховний суд повернув посаду звільненому Тулицькому (<https://web.archive.org/web/20210801163113/https://www.bbc.com/ukrainian/news-56721362>). Архів оригіналу (<https://www.bbc.com/ukrainian/news-56721362>) за 1 серпня 2021. Процитовано 1 серпня 2021.
 23. Рада ухвалила закон про народний референдум. Що означає головна обіцянка Зеленського (<https://web.archive.org/web/20210127135128/https://www.bbc.com/ukrainian/news-55812265>). Архів оригіналу (<https://www.bbc.com/ukrainian/news-55812265>) за 27 січня 2021. Процитовано 29 січня 2021.
 24. ЗЕЛЕНСЬКИЙ ЗАБЛОКУВАВ КАНАЛИ МЕДВЕДЧУКА: РНБО НАКЛАЛА САНКЦІЇ (<https://web.archive.org/web/20210225070807/https://www.pravda.com.ua/news/2021/02/2/7282097/>). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2021/02/2/7282097/>) за 25 лютого 2021. Процитовано 24 лютого 2021.
 25. Медведчуку і Козаку оголосили підозри за трьома епізодами — генпрокурор (<https://web.archive.org/web/20210513082113/https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3243444-medvedcuku-i-kozaku-povidomili-pro-pidozru-genprokuror.html>). Архів оригіналу (<https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3243444-medvedcuku-i-kozaku-povidomili-pro-pidozru-genprokuror.html>) за 13 травня 2021. Процитовано 13 травня 2021.
 26. Зеленський ввів у дію санкції РНБО проти телеканалу «НАШ» (<https://interfax.com.ua/news/general/797848.html>)
 27. Ліквідація ОАСК: з'явилися тексти законопроектів Зеленського (<https://web.archive.org/web/20210414082946/https://www.pravda.com.ua/news/2021/04/14/7290128/>). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2021/04/14/7290128/>) за 14 квітня 2021. Процитовано 14 квітня 2021.
 28. Офіційний портал Верховної Ради України (https://web.archive.org/web/20210605125235/http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72105). [w1.c1.rada.gov.ua](http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72105). Архів оригіналу (http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72105) за 5 червня 2021. Процитовано 6 червня 2021.
 29. Звернення Глави держави за результатами засідання Ради національної безпеки і оборони 4 червня (<https://web.archive.org/web/20210605120041/https://www.president.gov.ua/news/zvernennya-glavi-derzhavi-za-rezultatami-zasidannya-radi-nac-68849>). Офіційне

- інтернет-представництво Президента України* (ua). Архів оригіналу (<https://www.president.gov.ua/news/zvernennya-glavi-derzhavi-za-rezultatami-zasidannya-radi-nac-68849>) за 5 червня 2021. Процитовано 6 червня 2021.
30. Верховна Рада ухвалила у першому читанні закон про олігархів (https://web.archive.org/web/20210701165317/https://zaxid.net/verhovna_rada_uhvalila_zakon_zelenskogo_pro_oligarhiv_n1521695). Архів оригіналу (https://zaxid.net/verhovna_rada_uhvalila_zakon_zelenskogo_pro_oligarhiv_n1521695) за 1 липня 2021. Процитовано 1 липня 2021.
 31. Рада схвалила закон про олігархів. Як Зеленський боротиметься з великими бізнесменами (<https://web.archive.org/web/20210924102844/https://www.bbc.com/ukrainian/features-58658926>). Архів оригіналу (<https://www.bbc.com/ukrainian/features-58658926>) за 24 вересня 2021. Процитовано 24 вересня 2021.
 32. Зеленський підписав закон про олігархів (<https://web.archive.org/web/20211106132334/https://www.pravda.com.ua/news/2021/11/5/7312984/>). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2021/11/5/7312984/>) за 6 листопада 2021. Процитовано 6 листопада 2021.
 33. В Європарламенті розкритикували закон про олігархів // [[Слово і Діло]]. — 13 листопада 2021 (<https://web.archive.org/web/20211115152432/https://www.slovoidilo.ua/2021/11/13/novyna/polityka/yevroparlamenti-rozkrytkuvaly-zakon-pro-oliharxiv>). Архів оригіналу (<https://www.slovoidilo.ua/2021/11/13/novyna/polityka/yevroparlamenti-rozkrytkuvaly-zakon-pro-oliharxiv>) за 15 листопада 2021. Процитовано 15 листопада 2021.
 34. Міжнародні експерти матимуть ключову роль у перезапуску ВККС: Рада ухвалила закон (<https://web.archive.org/web/20210629160118/https://www.pravda.com.ua/news/2021/06/29/7298795/>). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2021/06/29/7298795/>) за 29 червня 2021. Процитовано 29 червня 2021.
 35. Зеленський ветовав закон про ВККС та повернув у Раду зі своїми пропозиціями (<https://web.archive.org/web/20210714164708/https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelenskyi-za-kon-pro-vkks/31348814.html>). Архів оригіналу (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelenskyi-za-kon-pro-vkks/31348814.html>) за 14 липня 2021. Процитовано 14 липня 2021.
 36. Зеленський підписав два ключові для судової реформи закони (<https://web.archive.org/web/20210807144140/https://www.pravda.com.ua/news/2021/08/3/7302571/>). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2021/08/3/7302571/>) за 7 серпня 2021. Процитовано 7 серпня 2021.
 37. Велике будівництво (<https://web.archive.org/web/20210715073619/https://bigbud.kmu.gov.ua/#about>). *bigbud.kmu.gov.ua* (англ.). Архів оригіналу (<https://bigbud.kmu.gov.ua/#about>) за 15 липня 2021. Процитовано 16 липня 2021.
 38. "Велике будівництво" чи "Велике крадівництво"? – розслідування Еспресо (<https://web.archive.org/web/20210716162445/https://espresso.tv/velike-budivnitstvo-chi-velike-kradivnitstvo-rozsliduvannya-espresso>). *espresso.tv* (укр.). Архів оригіналу (<https://espresso.tv/velike-budivnitstvo-chi-velike-kradivnitstvo-rozsliduvannya-espresso>) за 16 липня 2021. Процитовано 16 липня 2021.
 39. «Велике крадівництво»? Прокуратура взялась за головний проєкт Банкової (<https://web.archive.org/web/20210716162444/https://glavcom.ua/publications/velike-kradivnitstvo-prokuratura-vzyalas-za-golovniy-projekt-bankovoji-731614.html?1611216000>). *glavcom.ua* (укр.). Архів оригіналу (<https://glavcom.ua/publications/velike-kradivnitstvo-prokuratura-vzyalas-za-golovniy-projekt-bankovoji-731614.html?1611216000>) за 16 липня 2021. Процитовано 16 липня 2021.
 40. Кількістю чи вмінням: чи варто Україні збільшувати свою армію (<https://www.slovoidilo.ua/2022/02/02/kolonka/denys-popovych/bezpeka/kilkistyu-chy-vminnyam-chy-varto-ukrayini->

zbilshuvaty-svoyu-armiyu)

41. Путін заявив, що визнав за ОРДЛО всю Луганську та всю Донецьку область (<https://www.pravda.com.ua/news/2022/02/22/7325008/>)
42. Рада ввела надзвичайний стан в Україні (<https://www.bbc.com/ukrainian/news-60494923>)
43. Путін ввів війська в Україну і почав операцію на Донбасі. Що відбувається зараз: онлайн (<https://www.rbc.ua/ukr/news/putin-vvel-voyska-ukrainu-nachal-operatsiyu-1645672657.html>)
44. Президент підписав указ про запровадження воєнного стану в Україні, Верховна Рада його затвердила (<https://www.president.gov.ua/news/prezident-pidpisav-ukaz-pro-zaprovdzhennya-voennogo-stanu-73109>)
45. Україна розірвала дипломатичні відносини з Росією (<https://www.rbc.ua/ukr/news/ukraina-razorvala-diplomatcheskie-otnosheniya-1645538323.html>)
46. Зеленський відмовився від пропозиції США про евакуацію з Києва - WP (<https://www.unian.ua/politics/zelenskiy-vidmovivsia-vid-propoziciji-ssha-pro-evakuaciyu-z-kiyeva-wp-novini-ukrajina-11718763.html>). *www.unian.ua* (укр.). Процитовано 28 лютого 2022.
47. Зеленський у відео «показав», що влада залишається у Києві (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelenskyi-video-kyiv/31723624.html>). *Радіо Свобода* (укр.). Процитовано 28 лютого 2022.
48. Погребна, Анна (25 лютого 2022). Росія розраховує, що наші сили втомлені, але ми не втомлені – Зеленський (<https://suspilne.media/210756-ataka-rosii-prodovzuetsa-iz-rozrahunku-so-nasi-sili-vtomleni-ale-mi-ne-vtomleni-zelenskij/>). *Суспільне / Новини* (укр.). Процитовано 25 лютого 2022.
49. Зеленський: Зупиняйте окупантів всюди, де бачите | Громадське телебачення (<https://hromadske.ua/posts/zelenskij-zupinyajte-okupantiv-vsyudi-de-bachite>). *hromadske.ua* (укр.). Процитовано 25 лютого 2022.
50. Зеленський підписав указ про загальну мобілізацію (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelenskyi-mobilizatsia/31721724.html>). *Радіо Свобода* (укр.). Процитовано 25 лютого 2022.
51. Погребна, Анна (25 лютого 2022). Росії рано чи пізно доведеться говорити з нами – Зеленський (<https://suspilne.media/210779-rosii-rano-ci-pizno-dovedetsa-govoriti-z-nami-z-zelenskij/>). *Суспільне / Новини* (укр.). Процитовано 25 лютого 2022.
52. Зеленський розглядає можливість переговорів із Путіним в Єрусалимі (<https://www.eurointegration.com.ua/news/2022/02/26/7134714/>). *www.eurointegration.com.ua* (укр.). Процитовано 26 лютого 2022.
53. Павлюк, Олег (26 лютого 2022). Україна не відмовлялася від переговорів, але Росія висуває ультиматуми (<https://suspilne.media/211417-ukraina-ne-vidmovlalas-vid-peregovoriv-ale-rosia-visuvae-ultimatumi-radnik-glavi-op/>). *Суспільне / Новини* (укр.). Процитовано 26 лютого 2022.
54. Зеленський: Дії РФ мають ознаки геноциду і тягнуть на міжнародний трибунал (<https://www.pravda.com.ua/news/2022/02/27/7326422/>)
55. Зеленський: Україна готова до переговорів у будь-якій країні, з якої не летять ракети (<https://www.pravda.com.ua/news/2022/02/27/7326404/>)
56. Путін перевів сили стримування РФ в особливий режим несення служби. Це, зокрема, і ядерна зброя (<https://hromadske.ua/posts/putin-pereviv-sili-strimuvannya-rf-v-osoblivii-rezhim-nesennva-sluzhbi-ce-zokrema-i-vaderna-zbrova>). *Громадське*. 27.02.2022.

Процитовано 27.02.2022.

57. Зеленський підписав заявку на членство України в ЄС (<https://www.pravda.com.ua/news/2022/02/28/7326880/>). *Українська правда* (укр.). Процитовано 1 березня 2022.
58. Європарламент рекомендував надати Україні статус кандидата в члени ЄС (<https://www.rbc.ua/ukr/news/evroparlament-rekomendoval-predostavit-ukraine-1646153149.html>)
59. Виступ Зеленського у Європарламенті: повний текст (<https://www.slovoidilo.ua/2022/03/01/novyna/polityka/vystup-zelenskoho-yevroparlamenti-povnyj-tekst>)
60. Макрон вважає, що Україну в умовах війни не варто приймати до ЄС (<https://www.slovoidilo.ua/2022/03/10/novyna/polityka/makron-vvazhayе-ukrayinu-umovax-vijny-ne-var-to-prijmaty-yes>). *Слово і Діло* (укр.). Процитовано 12 березня 2022.
61. Зеленський до НАТО: Не зможете відкупитися літрами палива за літри крові українців (<https://www.pravda.com.ua/news/2022/03/4/7328321/>). *Українська правда*. 4 березня 2022. Процитовано 6 березня 2022.
62. Зеленський закликав окупований Донбас боротися разом з іншими українськими містами (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelensky-donbas/31737948.html>). *Громадське*. 5 березня 2022. Процитовано 6 березня 2022.
63. Зеленський підписав закон про націоналізацію російських активів (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-zakon-natsionalizatsia/31746462.html>)
64. Зеленський підписав закон про націоналізацію російського майна в Україні (<https://biz.liga.net/ua/all/all/novosti/zelenskiy-podpisal-zakon-o-natsionalizatsii-rossiyskogo-imuschestva-v-ukraine>)
65. Зеленський про втрати російської армії: це найбільший удар за десятки років (<https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelenskyi-vtray-rosiyskoi-armiyi/31749702.html>). *Радіо Свобода* (укр.). Процитовано 12 березня 2022.
66. «1+1» запускає адаптоване шоу «Вишка» у жовтні (<https://web.archive.org/web/20191001070726/https://detector.media/rinok/article/86094/2013-09-23-11-zapuskae-adaptovane-shou-vishka-u-zhovtni/>). ДМ, 23 вересня 2013
67. Дмитро Костюк написав гендиректору «1+1» гнівного листа з приводу проєкту "Хочу у «ВІА ГРУ»" (<https://web.archive.org/web/20191001065558/https://teleprostir.com/news/companynews/show-21194-dmitro-kostiuk-napisav-ghendirektoru-1-1-ghnivnogho-lista-z-privodu-proektu-khochu-u-via-gru>). *teleprostir.com*, 30 серпня 2013
68. «Бійцівський клуб» на «Інтері» вестиме Володимир Зеленський (<https://web.archive.org/web/20191001070144/https://detector.media/withoutsection/article/38790/2008-06-03-biitsivskii-klub-na-interi-vestime-volodimir-zelenskii/>). ДМ, 3 червня 2008
69. Студія Квартал 95 (https://perma-archives.org/warc/20191001071035/https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache%3AVcJU0TVgMFsJ%3Ahttps%3A%2F%2Fvk.com%2Ftopic-13758507_21958704+%&cd=34&hl=uk&ct=clnk&gl=ua&client=firefox-b-1-d). VK сторінка Студія Квартал 95, 13 грудня 2009
70. «1+1» покаже фільм про Рейгана, озвучений Зеленським (<https://web.archive.org/web/20190302202432/https://detector.media/production/article/144884/2019-02-15-11-pokazhe-film-pro-reigana-ozvuchenii-zelenskim/>) // ДМ, 15 лютого 2019
71. Рейган (2011) (<https://web.archive.org/web/20190302202655/https://1plus1.ua/rejgan>) // 1plus1.ua, 2019
72. Як Володимир Зеленський перетворився на вовка (<https://lifestyle.segodnya.ua/ua/lifestyle/showbiz/kak-vladimir-zelenskiy-prevratilsya-v-volka-665185.html>) // *Сьогодні*, 7 листопада 2015

73. Мультфільм «Сава. Серце війна» дублювали українські артисти (<http://www.nrcu.gov.ua/news.html?newsID=10858>) // UA: Українське радіо, 2015
74. Два дні з Володимиром Зеленським: плани, провали, побут, сім'я, графік та захоплення (<https://web.archive.org/web/20211127120920/https://www.youtube.com/watch?v=z2mixZ6E1JQ>). Архів оригіналу (<https://www.youtube.com/watch?v=z2mixZ6E1JQ>) за 27 листопада 2021. Процитовано 16 червня 2020.
75. Зеленський про Гончарука, Богдана, олігархів, зустріч з Порошенком та повернення Саакашвілі (<https://web.archive.org/web/20200616143747/https://www.youtube.com/watch?v=5ouEjlrqOSg>). Архів оригіналу (<https://www.youtube.com/watch?v=5ouEjlrqOSg>) за 16 червня 2020. Процитовано 16 червня 2020.
76. Кабінет Міністрів України - Про нагородження Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (<https://web.archive.org/web/20210423201425/https://www.kmu.gov.ua/npas/1246109>). www.kmu.gov.ua (ua). Архів оригіналу (<https://www.kmu.gov.ua/npas/1246109>) за 23 квітня 2021. Процитовано 7 березня 2021.
77. Про нагородження Почесною грамотою Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення від 26.01.2011 (<https://web.archive.org/web/20210504231615/https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0180295-11#Text>). zakon.rada.gov.ua. Архів оригіналу (<https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0180295-11#Text>) за 04.05.2021. Процитовано 08.03.2021.
78. «Зеленського нагородили найвищою державною відзнакою Латвії»: Лідера України нагородили орденом Вієстура першого ступеня – за непохитний захист своєї країни та землі (https://24tv.ua/zelenskogo-nagorodili-nayvishhoju-derzhavnoyu-vidznakoyu-latviyi_n1886264/amp). 24tv.ua. 2 березня 2022.
79. «Проявив мужність і хоробрість»: Зеленського відзначено найвищою державною нагородою Чехії — орденом Білого Лева (<https://tsn.ua/svit/zelenskogo-vidznacheno-nayvischoyu-derzhavnoyu-nagorodoju-chehiyi-ordenom-bilogo-leva-2002054.html>). tsn.ua. ТСН. 7 березня 2022. Процитовано 7 березня 2022.
80. «Президент України Володимир Зеленський отримав медаль Свободи Рональда Рейгана»: ця висока нагорода відзначає лідерство Глави Української держави та незламність духу мільйонів українців, які відстоюють своє право обирати власне майбутнє та надихають увесь цивілізований світ боротися за цінності свободи й демократії (<https://www.president.gov.ua/news/prezident-ukrayini-volodimir-zelenskij-otriva-v-medal-svobodi-73409>). president.gov.ua. 7 березня 2022.
81. «Ukrainian president Volodymyr Zelenskyy to receive Ronald Reagan Freedom Award (<https://www.reaganfoundation.org/media/358625/volodymyr-zelensky-freedom-award-lead-release-4-final.pdf>). reaganfoundation.org. 7 березня 2022.
82. «Президент нагородив Володимира Зеленського орденом Вітовта Великого із золотим ланцюгом»: Президент Гітанас Науседа підписав указ про нагородження Президента України Володимира Зеленського орденом Вітовта Великого із золотим ланцюгом (<https://www.lrp.lt/ua/meda-centr/novini/prezident-nagorodiv-volodimira-zelenskogo-ordenom-vtovta-velikogo-z-zolotim-lancjugom/37974>). lrp.lt. 9 березня 2022.
83. <https://mobile.twitter.com/GitanasNauseda/status/1501167816468316161>
84. Володимир Зеленський став володарем нагороди "Телетріумф-2013" (<https://web.archive.org/web/20210504231514/https://tsn.ua/glamur/volodimir-zelenskiy-stav-volodarem-teletriumpf-2013-334271.html>). tsn.ua. 13.02.2014. Архів оригіналу (<https://tsn.ua/glamur/volodimir-zelenskiy-stav-volodarem-teletriumpf-2013-334271.html>) за 04.05.2021. Процитовано

21 листопада 2020.

85. Оголошено лауреатів премії «Телетріумф-2013» (<https://web.archive.org/web/20210504231624/https://detector.media/community/article/90378/2014-02-13-ogolosheno-laureativ-premii-teletriumf-2013/>). *detector.media*. 13 лютого 2014. Архів оригіналу (<https://detector.media/community/article/90378/2014-02-13-ogolosheno-laureativ-premii-teletriumf-2013/>) за 4 травня 2021. Процитовано 21 листопада 2020.
86. Переможці «Телетріумфу–2012» (<https://web.archive.org/web/20210504231653/https://detector.media/withoutsection/article/77124/2012-11-30-peremozhetsi-teletriumfu2012/>). *detector.media*. Детектор медіа. 30 листопада 2012. Архів оригіналу (<https://detector.media/withoutsection/article/77124/2012-11-30-peremozhetsi-teletriumfu2012/>) за 4 травня 2021. Процитовано 21 листопада 2020.
87. Счастливые обладатели премии "Телетриумф - 2010" (<https://web.archive.org/web/20201125104053/https://mediananny.com/novosti/13531>). *mediananny.com*. 15.10.2010. Архів оригіналу (<https://mediananny.com/novosti/13531/>) за 25.11.2020. Процитовано 21 листопада 2020.
88. В Україні змінився Верховний Головнокомандувач Збройними Силами (<https://mil.in.ua/v-ukrayini-zminyvsya-verhovnyj-golovnokomanduvach-zbrojnomy-sylamy/>). <https://mil.in.ua/>. Український мілітарний портал. 20 травня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20190604192513/https://mil.in.ua/v-ukrayini-zminyvsya-verhovnyj-golovnokomanduvach-zbrojnomy-sylamy/>) оригіналу за 4 червня 2019. Процитовано 20 травня 2019.
89. Офіційний сайт політичної партії «Слуга Народу» (<https://web.archive.org/web/20210816081610/https://sluga-narodu.com/about/ideology/>). Політична партія «Слуга Народу» (укр.). Архів оригіналу (<https://sluga-narodu.com/about/ideology/>) за 16 серпня 2021. Процитовано 16 липня 2021.
90. Дмитро Вовнянко. Де закінчується Москва і починається комік Зеленський? (<https://web.archive.org/web/20190206214259/https://glavcom.ua/columns/dvovnyanko/de-zakinchuetsya-moskva-i-pochinajetsya-komik-zelenskiy-566259.html>) // glavcom.ua, 1 лютого 2019
91. Найяскравіші цитати Володимира Зеленського про українську політику (<https://web.archive.org/web/20190202192804/https://1plus1.ua/novyny/naykraschi-citati-volodimira-zelenskogo-pro-ukrayinsku-politiku>) // 1+1, 28.03.2014
92. Зеленський Путіну: Не ставте на коліна наш народ (<https://web.archive.org/web/20140306034023/https://tabloid.pravda.com.ua/focus/5314449cc9b31/>) // УП ТаблоID, 03.03.2014
93. Еластичність чи еволюція (<https://web.archive.org/web/20190206204044/https://tyzhden.ua/Politics/225272>) // Український тиждень, 15 січня 2019
94. «Не думаю нею вільно»: Зеленський висловився про українську мову (<https://web.archive.org/web/20190206214925/https://www.obozrevatel.com/ukr/news/38974-ne-dumayu-neyu-vilno-zelenskij-vislovivsysya-pro-ukrainsku-movu.htm>) // obozrevatel.com/ukr/, 20 грудня 2016
95. 5 відносно нових партій. Парламентські вибори-2019 (<https://web.archive.org/web/20190127055147/https://www.radiosvoboda.org/a/29602916.html>) // Радіо свобода, 15 листопада 2018
96. «Квартал 95» зніме свою першу україномовну комедію з Настею Каменських у головній ролі (https://web.archive.org/web/20171219200639/https://zaxid.net/kvartal_95_znime_svoyu_pershu_ukrayinomovnu_komedyu_z_nasteyu_kamenskih_u_golovniy_rol_n1429170) — Zaxid.net, 20 червня 2017
97. Володимир Зеленський та Настя Каменських зіграють чоловіка й дружину у новому фільмі Олега Конопа «5 Рабів цього прекрасного світу» — Рівні Рівні (https://www.rivni-rivni.com.ua/news/2017/12/19/20171219200639/https://zaxid.net/kvartal_95_znime_svoyu_pershu_ukrayinomovnu_komedyu_z_nasteyu_kamenskih_u_golovniy_rol_n1429170)

[illegible]

%94-%D1%80%D1%96%D0%BA-%D1%89%D0%BE%D0%B1-%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B8%D1%81%D1%8F-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%88%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D0%B2%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8-%D0%BD%D0%B0-%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D0%B1%D0%B0%D1%81%D1%96/a-52669962) 25 травня 2021 у Wayback Machine., DW, 06.03.2020

08. «Антиукраїнський гумор Зеленського»: всі кпини в одній відеонарізці. Український кризовий медіа-центр//Новинарня, 12.04.2019 (<https://novynarnia.com/2019/04/12/antiukrayinskiy-gumor-zelenskogo-vsi-kpini-v-odniy-videonariztsi/>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190421221649/https://novynarnia.com/2019/04/12/antiukrayinskiy-gumor-zelenskogo-vsi-kpini-v-odniy-videonariztsi/>) оригіналу за 21.04.2019. Процитовано 28.04.2019.
09. «Інтеру» і Зеленському пригадали сміх у День пам'яті жертв Голодомору. 25.11.2017, 22:56 (<https://www.obozrevatel.com/ukr/society/interu-i-zelenskomu-prigadali-smih-u-den-pamyati-zhertv-golodomoru.htm?obozrevatellang=uk>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190403081736/https://www.obozrevatel.com/ukr/society/interu-i-zelenskomu-prigadali-smih-u-den-pamyati-zhertv-golodomoru.htm?obozrevatellang=uk>) оригіналу за 03.04.2019. Процитовано 03.04.2019.
10. Олександр Гальченко. Перемога Зеленського — це третій Майдан//Хвиля, 17 квітня 2019 (<https://hvylya.net/analytics/society/peremoga-zelenskogo-ce-tretij-majdan.html>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190418060414/https://hvylya.net/analytics/society/peremoga-zelenskogo-ce-tretij-majdan.html>) оригіналу за 18 квітня 2019. Процитовано 8 травня 2019.
11. Наталія Дзюбенко-Мейс: Аплодувати голому королю — не вихід. Завтра буде всім соромно//ЗІК: Новини Політика, 15 квітня 2019. (https://zik.ua/news/2019/04/15/nataliya_dzyubenkomeys_aploduvaty_golomu_korolyu_ne_vyhid_zavtra_bude_vsim_1552027) Архів (https://web.archive.org/web/20190418030909/https://zik.ua/news/2019/04/15/nataliya_dzyubenkomeys_aploduvaty_golomu_korolyu_ne_vyhid_zavtra_bude_vsim_1552027) оригіналу за 18 квітня 2019. Процитовано 28 квітня 2019.
12. Зеленський познущався з Кадирова в ефірі. ВІДЕО (<https://tabloid.pravda.com.ua/news/5432a61956f03/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190328155855/https://tabloid.pravda.com.ua/news/5432a61956f03/>) 28 березня 2019 у Wayback Machine.. УП ТаблоID, 6 жовтня 2014
13. Зеленський вибачився за жарт з Кадировим? (<https://tabloid.pravda.com.ua/news/5433fa0a73bf4/>). УП ТаблоID. 7.10.2014. Архів (<https://web.archive.org/web/20190328155447/https://tabloid.pravda.com.ua/news/5433fa0a73bf4/>) оригіналу за 28.03.2019. Процитовано 28.03.2019.
14. Скандал із Зеленським: у мережі нагадали про інцидент коміка з Кадировим (<https://apostrophe.ua/ua/news/society/2016-09-12/skandal-s-zelenskim-v-seti-napomnili-ob-intsidente-komika-s-kadyirovyim-/71133>). Апостроф. Архів (<https://web.archive.org/web/20190328152826/https://apostrophe.ua/ua/news/society/2016-09-12/skandal-s-zelenskim-v-seti-napomnili-ob-intsidente-komika-s-kadyirovyim-/71133>) оригіналу за 28 березня 2019. Процитовано 28 березня 2019.
15. Зеленський про жарт над Кадировим: «Ми б ніколи не сміялися зі святих речей» (<https://tabloid.pravda.com.ua/focus/54362a4cd71c6/>). tabloid.pravda.com.ua. Архів (<https://web.archive.org/web/20190328152828/https://tabloid.pravda.com.ua/focus/54362a4cd71c6/>) оригіналу за 28 березня 2019. Процитовано 28 березня 2019.
16. На Зеленського готували замах друзі Кадирова, — Геращенко (<https://www.volynnews.com/news/society/na-zelenskoho-hotuvaly-zamakh-druzi-kadirova-herashchenko/>)

Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190328155446/https://www.volynnews.com/news/society/na-zelenskoho-hotuvaly-zamakh-druzi-kadyrova-herashchenko/>) 28 березня 2019 у Wayback Machine.. volynnews.com, 10 лютого 2015

17. Міноборони спростувало своє ж повідомлення про призов Зеленського на військову службу (<https://web.archive.org/web/20190702042445/https://ukranews.com/ua/news/637468-minoborony-sprostuvalo-povidomlennya-pro-pryzov-zelenskogo-na-vijskovu-sluzhbu>), ukranews.com/ua/, 19 червня 2019
18. ЗЕЛЕНСЬКОМУ ПРИЙШЛА ПОВІСТКА В АРМІЮ (<https://tabloid.pravda.com.ua/news/532a9b70d4abb/>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190407073636/https://tabloid.pravda.com.ua/news/532a9b70d4abb/>) оригіналу за 7 квітня 2019. Процитовано 7 квітня 2019.
19. Зеленський 4 рази ухилявся від служби в армії, — ЗМІ (https://espreso.tv/news/2019/04/05/zelenskyu_4_razy_ukhylyavsya_vid_sluzhby_v_armiyi_zmi). Архів (https://web.archive.org/web/20190407073633/https://espreso.tv/news/2019/04/05/zelenskyu_4_razy_ukhylyavsya_vid_sluzhby_v_armiyi_zmi) оригіналу за 7 квітня 2019. Процитовано 7 квітня 2019.
20. Зеленському виписали повістку в 2014-му, але в армію він не пішов (http://texty.org.ua/pg/news/textynewseditor/read/92059/Zelenskomu_vypysaly_povistku_v_2014mu_ale_v?a_offset=). Архів (https://web.archive.org/web/20190407073633/http://texty.org.ua/pg/news/textynewseditor/read/92059/Zelenskomu_vypysaly_povistku_v_2014mu_ale_v%3Fa_offset%3D) оригіналу за 7 квітня 2019. Процитовано 7 квітня 2019.
21. Володимир Зеленському прийшла повістка в армію (<https://www.rbc.ua/ukr/digests/vladimiru-zelenskomu-prishla-povestka-v-armiyu-20032014094200>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190407073632/https://www.rbc.ua/ukr/digests/vladimiru-zelenskomu-prishla-povestka-v-armiyu-20032014094200>) оригіналу за 7 квітня 2019. Процитовано 7 квітня 2019.
22. У 2014 році Зеленський проігнорував повістку до ЗСУ за мобілізацією (<https://informato.r.news/u-2014-rotsi-zelens-kyu-proihnoruvav-povistku-do-zsu-za-mobilizatsiieiu/>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190407073635/https://informato.r.news/u-2014-rotsi-zelens-kyu-proihnoruvav-povistku-do-zsu-za-mobilizatsiieiu/>) оригіналу за 7 квітня 2019. Процитовано 7 квітня 2019.
23. «Вата Шоу», Вілкул, 95 квартал. Чим живе батьківщина Зеленського напередодні виборів (<https://www.pravda.com.ua/articles/2019/03/15/7209212/>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190331011851/https://www.pravda.com.ua/articles/2019/03/15/7209212/>) оригіналу за 31 березня 2019. Процитовано 7 квітня 2019.
24. Зеленський чотири рази ховався від армії — ЗМІ (<https://glavcom.ua/news/zelenskiy-cho-tiri-razi-hovavsya-vid-armiji-zmi-583588.html>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190407073634/https://glavcom.ua/news/zelenskiy-cho-tiri-razi-hovavsya-vid-armiji-zmi-583588.html>) оригіналу за 7 квітня 2019. Процитовано 7 квітня 2019.
25. НАРОДНІ ДЕПУТАТИ ВИМАГАЮТЬ ПРИТЯГНУТИ ЗЕЛЕНСЬКОГО ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА УХИЛАННЯ ВІД СЛУЖБИ У ЗСУ (<https://prm.ua/narodni-deputati-vimagayut-prityagnuti-zelenskogo-do-vidpovidalnosti-za-uhilyannya-vid-sluzhbi-u-zsu/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190413141321/https://prm.ua/narodni-deputati-vimagayut-prityagnuti-zelenskogo-do-vidpovidalnosti-za-uhilyannya-vid-sluzhbi-u-zsu/>) 13 квітня 2019 у Wayback Machine., телеканал «Прямий», 12 Квітня 2019
26. Міноборони спростувало своє ж повідомлення про призов Зеленського на військову службу (<https://web.archive.org/web/20190702042445/https://ukranews.com/ua/news/637468-minoborony-sprostuvalo-povidomlennya-pro-pryzov-zelenskogo-na-vijskovu-sluzhbu>) ukranews.com/ua/, 19 червня 2019

27. Збільшення штрафів і новий вид служби. Зеленський вніс до Ради законопроект про військовий обов'язок (<https://suspilne.media/37029-zelenskij-vnis-do-radi-zakonoproekt-so-do-vijskovogo-obovazku/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20200810193511/https://suspilne.media/37029-zelenskij-vnis-do-radi-zakonoproekt-sodo-vijskovogo-obovazku/>) 10 серпня 2020 у Wayback Machine., Суспільні новини, 28 травня 2020 року
28. Зеленський в Юрмале про Україну (відео Youtube) (<https://web.archive.org/web/20211127120933/https://www.youtube.com/watch?t=162&v=Zv3Uks71qsU&feature=youtu.be>). 13.09.2016. Архів оригіналу (<https://youtu.be/Zv3Uks71qsU?t=162>) за 27.11.2021. Процитовано 02.01.2019. (рос.)
29. По праву хама: Володимир Зеленський відмовився від участі в пітчингу Держкіно (<http://www.umoloda.kiev.ua/number/3047/180/103448/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20160917071156/http://www.umoloda.kiev.ua/number/3047/180/103448/>) 17 вересня 2016 у Wayback Machine. // Україна молода. — 2016. — № 115 (5108) (14 вер.). — с. 1., 4.
30. Квартал червоних ліхтарів // Високий замок. — 2016. № 104 (5504) (15—21 вер.). — с. 5. (Резонанс)
31. Одеський привоз і гуманітарна катастрофа (<http://www.umoloda.kiev.ua/number/0/2010/103360/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20160914162224/http://www.umoloda.kiev.ua/number/0/2010/103360/>) 14 вересня 2016 у Wayback Machine. — Україна молода, 12.09.2016
32. Зеленський просить у "бідної" держави 50 млн грн на кіно (http://gazeta.ua/articles/life/_zelenskij-prosit-u-bidnoyi-derzhavi-50-mln-grn-na-kino/722467?mobile=true). Газета по-українськи. 12 вересня 2016. Архів (https://web.archive.org/web/20161018231159/http://gazeta.ua/articles/life/_zelenskij-prosit-u-bidnoyi-derzhavi-50-mln-grn-na-kino/722467?mobile=true) оригіналу за 18 жовтня 2016. Процитовано 14 жовтня 2016.
33. Студія «Квартал 95» зняла свої проекти з Дев'ятого конкурсного відбору Держкіно (http://galinfo.com.ua/news/studiya_kvartal_95_znyala_svoi_proekty_iz_devyatogo_konkursnogo_vidboru_derzhkino_239318.html). Гал-Інфо. Архів (https://web.archive.org/web/20161019010033/http://galinfo.com.ua/news/studiya_kvartal_95_znyala_svoi_proekty_iz_devyatogo_konkursnogo_vidboru_derzhkino_239318.html) оригіналу за 19 жовтня 2016. Процитовано 14 жовтня 2016.
34. «Свати» ще не заборонили, але можуть: чому і за що (<http://web.archive.org/web/20190328154152/https://ua.krymr.com/a/28875422.html>). *Крым.Реалії*. 24.11.2017. Архів (<https://web.archive.org/web/20190405154026/http://web.archive.org/web/20190328154152/https://ua.krymr.com/a/28875422.html>) оригіналу за 05.04.2019. Процитовано 28.03.2019.
35. В Україні заборонили серіал «Свати» (<https://www.bbc.com/ukrainian/news-42171095>). BBC. 29 листопада 2017. Архів (<https://web.archive.org/web/20190327234657/https://www.bbc.com/ukrainian/news-42171095>) оригіналу за 27 березня 2019. Процитовано 28 березня 2019.
36. Зеленський «наїхав» на СБУ через можливу заборону «Сватів» (<https://www.depo.ua/ukr/politics/zelenskiy-nayihav-na-sbu-cherez-mozhlivu-zaboronu-svativ-20171123681778>). *depo.ua*. Архів (<https://web.archive.org/web/20190328144000/https://www.depo.ua/ukr/politics/zelenskiy-nayihav-na-sbu-cherez-mozhlivu-zaboronu-svativ-20171123681778>) оригіналу за 28 березня 2019. Процитовано 28 березня 2019.
37. Естонська активістка: Після слів «Путін – х..йло» Федір Добронравов та ще двоє побили мого чоловіка. (<https://www.depo.ua/ukr/svit/estonskaya-aktivistka-posle-slov-putin---h-ylo-fedor-dobronravov-24062014143000>). *depo.ua*. Архів (<https://web.archive.org/web/20190328142457/https://www.depo.ua/ukr/svit/estonskaya-aktivistka-posle-slov-putin---h-ylo-f>

- edor-dobronravov-24062014143000) оригіналу за 28 березня 2019. Процитовано 28 березня 2019.
38. Говорухін із компанією напали на українську активістку (<https://tabloid.pravda.com.ua/news/53a82117a18ec/>). УП ТаблоID. 21.06.2017. Архів (<https://web.archive.org/web/20190328154256/https://tabloid.pravda.com.ua/news/53a82117a18ec/>) оригіналу за 28.03.2019. Процитовано 28.03.2019.
39. Уповноважений представник Зеленського допоміг скасувати заборону на в'їзд актору зі «Сватів», який схвалює анексію Криму — «Схеми» (<https://web.archive.org/web/20190412152910/https://www.radiosvoboda.org/a/news-schemes-aktor-zi-svattiv/29876383.html>). Радіо свобода, 12 квітня 2019
40. «Нині вже»: Зеленський в Канаді, Шарій, Ключев, серіал «Свати», спортивний скандал (<https://hromadske.ua/posts/nini-vzhe-zelenskij-v-kanadi-sharij-klyuyev-serial-svati-sportivnij-skandal>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190702130111/https://hromadske.ua/posts/nini-vzhe-zelenskij-v-kanadi-sharij-klyuyev-serial-svati-sportivnij-skandal>) оригіналу за 2 липня 2019. Процитовано 2 липня 2019.
41. «Где я? — В России! — В России. Господи, Россия, я хочу целовать землю». Телеканал «1+1» поновив показ серіалу «Свати-6» (<https://www.vatra.net.ua/ya-v-rossii-gospodi-rossiya-ya-hochu-tselovat-zemlyu-1-1-ponoviv-pokaz-serialu-svati-6-ukrayintsyam-smachno-plyunuli-v-oblichchya/>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190702130113/https://www.vatra.net.ua/ya-v-rossii-gospodi-rossiya-ya-hochu-tselovat-zemlyu-1-1-ponoviv-pokaz-serialu-svati-6-ukrayintsyam-smachno-plyunuli-v-oblichchya/>) оригіналу за 2 липня 2019. Процитовано 2 липня 2019.
42. Зеленський йде в президенти: реакція соцмереж (<https://web.archive.org/web/20190102134227/https://www.radiosvoboda.org/a/zelenskiy-zamist-poroshenka/29686710.html>) // Радіо свобода, 1 січня 2019
43. За схемою Порошенка: як Зеленський ховав фіктивну фірму на Кіпрі (https://24tv.ua/za_shemoyu_poroshenka_yak_zelenskiy_hovav_fiktivnu_firmu_na_kipri_n1096749). Архів (https://web.archive.org/web/20190119121244/https://24tv.ua/za_shemoyu_poroshenka_yak_zelenskiy_hovav_fiktivnu_firmu_na_kipri_n1096749) оригіналу за 19 січня 2019. Процитовано 17 січня 2019.
44. Зеленський має кінобізнес в РФ попри заяви про його закриття — «Схеми» (<https://www.epravda.com.ua/news/2019/01/18/644404/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190118140029/https://www.epravda.com.ua/news/2019/01/18/644404/>) 18 січня 2019 у Wayback Machine. // Економічна правда, 18 січня 2019
45. «Схеми» знайшли у Зеленського кінобізнес у Росії, хоча він переконував, що закрив його ще у 2014-му (<https://web.archive.org/web/20190206225201/https://www.radiosvoboda.org/a/news-schemes-zelenskiy-kinobiznes-u-rosiyi/29714157.html>) // Радіо свобода, 17 січня 2019
46. Зеленський стверджує, що вийшов зі складу кіпрської компанії, якій належить «Грін Філмс» (<https://ua.krymr.com/a/news-zelenskiy-kiprska-kompania-green-films/29728384.html>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190202042001/https://ua.krymr.com/a/news-zelenskiy-kiprska-kompania-green-films/29728384.html>) оригіналу за 2 лютого 2019. Процитовано 1 лютого 2019.
47. <https://telekritika.ua/uk/kino/zelenskij-imeet-kinobiznes-v-rf-nesmotrya-na-zayavleniya-o-ego-zakrytii/> Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190118180551/https://telekritika.ua/uk/kino/zelenskij-imeet-kinobiznes-v-rf-nesmotrya-na-zayavleniya-o-ego-zakrytii/>) 18 січня 2019 у Wayback Machine. Зеленський має кінобізнес у РФ

48. Зеленський приховав італійський маєток на «курорті російських олігархів» — ЗМІ (<https://www.pravda.com.ua/news/2019/03/28/7210464/>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190329122836/https://www.pravda.com.ua/news/2019/03/28/7210464/>) оригіналу за 29 березня 2019. Процитовано 29 березня 2019.
49. У Зеленського знайшли віллу в Італії: його сусіди - російські олігархи (<https://www.rbc.ua/ukr/stylar/zelenskogo-nashli-villu-italii-sosedi-rossiyskie-1553774750.html>). РБК-Україна (рос.). Архів (<https://web.archive.org/web/20190329192147/https://www.rbc.ua/ukr/stylar/zelenskogo-nashli-villu-italii-sosedi-rossiyskie-1553774750.html>) оригіналу за 29 березня 2019. Процитовано 29 березня 2019.
50. Фото Зеленського в Бабиному Яру викликало здивування: в чому причина (<https://www.rbc.ua/ukr/stylar/foto-zelenskogo-babem-ru-vyzvalo-nedoumenie-1569825730.html>). Архів (<https://web.archive.org/web/20191001041348/https://www.rbc.ua/ukr/stylar/foto-zelenskogo-babem-ru-vyzvalo-nedoumenie-1569825730.html>) оригіналу за 1 жовтня 2019. Процитовано 1 жовтня 2019.
51. Зеленського розкритикували через відсутність на офіційних заходах вшанування жертв Бабиного Яру (<https://rubryka.com/2019/09/29/zelenskogo-rozkrytkuvaly-cherez-vidsutnist-na-ofitsijnyh-zahodah-vshanuvannya-zhertv-babynogo-yaru/>). Архів (<https://web.archive.org/web/20191001041354/https://rubryka.com/2019/09/29/zelenskogo-rozkrytkuvaly-cherez-vidsutnist-na-ofitsijnyh-zahodah-vshanuvannya-zhertv-babynogo-yaru/>) оригіналу за 1 жовтня 2019. Процитовано 1 жовтня 2019.
52. Зеленський не відвідав Бабин Яр під час пам'ятних заходів, рабини по-різному це сприйняли (оновлено) (https://censor.net.ua/ua/news/3151054/zelenskyi_ne_vidvidav_babyn_yar_pid_chas_pamyatnyh_zahodiv_rabyny_poriznomu_tse_spryyinyaly_onovleno). Архів (https://web.archive.org/web/20191001041351/https://censor.net.ua/ua/news/3151054/zelenskyi_ne_vidvidav_babyn_yar_pid_chas_pamyatnyh_zahodiv_rabyny_poriznomu_tse_spryyinyaly_onovleno) оригіналу за 1 жовтня 2019. Процитовано 1 жовтня 2019.
53. Зеленський посварився з ветеранами у Золотому: "Я ж не лох, зброю приберіть" (<https://www.bbc.com/ukrainian/news-50193225>) (en-GB). 26 жовтня 2019. Архів (<https://web.archive.org/web/20191027002156/https://www.bbc.com/ukrainian/news-50193225>) оригіналу за 27 жовтня 2019. Процитовано 26 жовтня 2019.
54. Зеленський привітав Путіна з Новим роком і домовився про нові списки (<https://web.archive.org/web/20200103233031/https://www.pravda.com.ua/news/2019/12/31/7236286/>). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2019/12/31/7236286/>) за 3 січня 2020. Процитовано 5 січня 2020.
55. Зеленський і Путін привітали один одного з Новим роком. Поговорили про новий обмін (<https://web.archive.org/web/20200326090253/https://www.bbc.com/ukrainian/news-50957923>). Архів оригіналу (<https://www.bbc.com/ukrainian/news-50957923>) за 26 березня 2020. Процитовано 5 січня 2020.
56. Обмін 29 грудня: кого Україна та Росія ховають «на темній стороні» списку? (<https://web.archive.org/web/20200102105106/https://www.radiosvoboda.org/a/30352875.html>). Архів оригіналу (<https://www.radiosvoboda.org/a/30352875.html>) за 2 січня 2020. Процитовано 5 січня 2020.
57. З'явилися перші фото з українцями на місці обміну полоненими (<https://web.archive.org/web/20200103093732/https://www.unian.ua/politics/10813832-z-yavilisya-pershi-foto-z-ukrajincyami-na-misci-obminu-polonenimi.html>). Архів оригіналу (<https://www.unian.ua/politics/10813832-z-yavilisya-pershi-foto-z-ukrajincyami-na-misci-obminu-polonenimi.html>) за 3 січня 2020. Процитовано 5 січня 2020.

58. За рік на державних посадах опинилися понад 30 «кварталівців» і їх знайомих (<http://www.cvu.org.ua/nodes/view/type:news/slug:za-rik-na-derzhavnykh-posadakh-opynylysia-ponad-30-kvartalivtsiv-i-ikh-znaiomykh>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20200517223921/http://www.cvu.org.ua/nodes/view/type:news/slug:za-rik-na-derzhavnykh-posadakh-opynylysia-ponad-30-kvartalivtsiv-i-ikh-znaiomykh>) 17 травня 2020 у Wayback Machine., 15-05-2020
59. Мецгер Юлія Юрьевна (Мецгер Юлія) — біографія. Укрэксімбанк. Приватбанк. Елена Кравец. Декларация (<https://web.archive.org/web/20200811132653/https://ua-rating.com/metzger-julia/>). Архів оригіналу (<https://ua-rating.com/metzger-julia/>) за 11 серпня 2020. Процитовано 16 травня 2020.
60. Зеленський і Путін привітали один одного з Новим роком (<https://web.archive.org/web/20210526041150/https://www.dw.com/uk/%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D1%96-%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%96%D0%BD-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B8-%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD-%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B7-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BC-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BC/a-51844653>). Архів оригіналу (<https://www.dw.com/uk/%D0%B7%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D1%96-%D0%BF%D1%83%D1%82%D1%96%D0%BD-%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%B8-%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BD-%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D0%B7-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BC-%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%BE%D0%BC/a-51844653>) за 26 травня 2021. Процитовано 27 листопада 2021.
61. У ЄВРОПІ ЗДИВОВАНІ ПРИВІТАННЯМ ЗЕЛЕНСЬКОГО ПУТИНА З НОВИМ РОКОМ — ДИПЛОМАТ (<https://web.archive.org/web/20200130181509/https://prm.ua/u-yevropi-zdivovani-privitanniam-zelenskogo-putina-z-novim-rokom-diplomat/>). Архів оригіналу (<https://prm.ua/u-yevropi-zdivovani-privitanniam-zelenskogo-putina-z-novim-rokom-diplomat/>) за 30 січня 2020. Процитовано 11 липня 2020.
62. ЗеДача. Зеленський почав мешкати на державній дачі в Конча-Заспі («СХЕМИ» І № 266) (<https://web.archive.org/web/20200712084555/https://www.radiosvoboda.org/a/30719739.html>). Радіо Свобода (укр.). Архів оригіналу (<https://www.radiosvoboda.org/a/30719739.html>) за 12 липня 2020. Процитовано 12 липня 2020.
63. ЗеДача. Зеленський почав мешкати на державній дачі в Конча-Заспі («СХЕМИ» №266) (<https://web.archive.org/web/20200713054753/https://www.radiosvoboda.org/a/shemes/30716910.html>) (укр.). Архів оригіналу (<https://www.radiosvoboda.org/a/shemes/30716910.html>) за 13 липня 2020. Процитовано 12 липня 2020.
64. «ЗеДача»: Зеленський почав мешкати в державній резиденції в Конча-Заспі, яку напередодні відремонтували за держкошт (розслідування) (<https://web.archive.org/web/20200712081132/https://www.radiosvoboda.org/a/schemes/30716568.html>). Радіо Свобода (укр.). Архів оригіналу (<https://www.radiosvoboda.org/a/schemes/30716568.html>) за 12 липня 2020. Процитовано 12 липня 2020.
65. Офіс Президента (<https://web.archive.org/web/20200714084241/https://t.me/OP-UA/2360>). Telegram. Архів оригіналу (<https://t.me/OP-UA/2360>) за 14 липня 2020. Процитовано 12 липня 2020.
66. Владимир Зеленский: Нам выгодно распустить Раду, но будем думать и поступать по закону (<https://web.archive.org/web/20190418122624/https://www.rbc.ua/rus/news/vladimir-zelenskiy-nam-vygodno-raspustit-1555546435.html>). РБК-Україна (рос.). Архів оригіналу (

- <https://www.rbc.ua/rus/news/vladimir-zelenskiy-nam-vygodno-raspustit-1555546435.html>) за 18 квітня 2019. Процитовано 12 липня 2020.
67. <https://espreso.tv/sud-zobovyazav-dbr-vidkriti-spravu-na-zelenskogo-za-derzhzradu> Архівовано (<https://web.archive.org/web/20210722140011/https://espreso.tv/sud-zobovyazav-dbr-vidkriti-spravu-na-zelenskogo-za-derzhzradu>) 22 липня 2021 у Wayback Machine. «Вагнергейт»: Шевченківський райсуд зобов'язав ДБР відкрити провадження щодо Зеленського Еспресо ТВ
68. Revealed: 'anti-oligarch' Ukrainian president's offshore connections (<https://www.theguardian.com/news/2021/oct/03/revealed-anti-oligarch-ukrainian-president-offshore-connections-volodymyr-zelenskiy>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20211003165731/https://www.theguardian.com/news/2021/oct/03/revealed-anti-oligarch-ukrainian-president-offshore-connections-volodymyr-zelenskiy>) 3 жовтня 2021 у Wayback Machine., 3 жовтня 2021 року
69. Відкритий ящик Пандори. Як 10 років тому Зеленський і Ко збудували мережу офшорів і зберегли її після приходу до влади — Pandora Papers (<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/pandora-papers-ofshorami-zelenskogo-upravlyaye-sergiy-shefir-novini-ukrajini-50187253.html>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20211026162329/https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/pandora-papers-ofshorami-zelenskogo-upravlyaye-sergiy-shefir-novini-ukrajini-50187253.html>) 26 жовтня 2021 у Wayback Machine., 4 жовтня 2021 року
70. Pandora Papers і офшори Зеленського: Квартал-95 міг отримати мільйони доларів від Коломойського (<https://www.bbc.com/ukrainian/news-58785831>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20211004163835/https://www.bbc.com/ukrainian/news-58785831>) 4 жовтня 2021 у Wayback Machine., 4 жовтня 2021 року
71. Pandora Papers: Компанії Зеленського та соратників могли отримати 40 мільйонів доларів від Коломойського (<https://www.dw.com/uk/pandora-papers-kompanii-zelenskoho-mohly-otrymaty-40-milioniv-dolariv-vid-kolomoiskoho/a-59396691>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20211004165432/https://www.dw.com/uk/pandora-papers-kompanii-zelenskoho-mohly-otrymaty-40-milioniv-dolariv-vid-kolomoiskoho/a-59396691>) 4 жовтня 2021 у Wayback Machine., 04.10.2021
72. Документи частково підтвердили отримання фірмами Зеленського і Ко мільйонів від Коломойського (<https://web.archive.org/web/20211004045327/https://www.pravda.com.ua/news/2021/10/3/7309257/>). Архів оригіналу (<https://www.pravda.com.ua/news/2021/10/3/7309257/>) за 4 жовтня 2021. Процитовано 4 жовтня 2021.
73. <https://vlada.segodnya.ua/ua/vlada/sobytiya/villa-v-italii-i-ofshory-napk-proverila-deklaraciyu-zelenskogo-1581395.html> Архівовано (<https://web.archive.org/web/20211031170356/https://vlada.segodnya.ua/ua/vlada/sobytiya/villa-v-italii-i-ofshory-napk-proverila-deklaraciyu-zelenskogo-1581395.html>) 31 жовтня 2021 у Wayback Machine. Вілла в Італії та офшори: НАЗК перевірила декларацію Зеленського, Сьогодні
74. <https://mind.ua/news/20232532-nazk-zavershilo-perevirku-deklaraciyi-zelenskogo-rozpochatu-pislya-vitoku-pandora-papers> Архівовано (<https://web.archive.org/web/20211031151123/https://mind.ua/news/20232532-nazk-zavershilo-perevirku-deklaraciyi-zelenskogo-rozpochatu-pislya-vitoku-pandora-papers>) 31 жовтня 2021 у Wayback Machine. НАЗК завершило перевірку декларації Зеленського, розпочату після витoku Pandora Papers, Mind
75. CNN, Jennifer Hansler and Paul LeBlanc. Ukrainian President remains 'a prime target for Russian aggression,' State Department says (<https://www.cnn.com/2022/02/24/politics/ukraine-invasion-volodymyr-zelensky-blinken-price/index.html>). CNN. Процитовано 25 лютого 2022.

76. 70% українців переконані, що Україна зможе відбити напад РФ – опитування (<https://www.the-village.com.ua/village/city/city-news/323401-70-ukrayintsiv-perekonani-scho-ukrayin-a-zmozhe-vidbiti-napad-rf-opituvannya>). *The Village*. 27.02.2022. Процитовано 27.02.2022.
77. Зеленський не піде на жодні поступки в переговорах із РФ, які могли б принизити боротьбу України за територіальну цілісність – Подоляк (<https://ua.interfax.com.ua/news/general/807145.html>). *Інтерфакс-Україна*. 4 березня 2022. Процитовано 4 березня 2022.
78. Zelensky's heroism is coming up against Western red lines (<https://edition.cnn.com/2022/03/08/politics/zelensky-ukraine-western-red-lines-analysis/index.html>). *CNN*. 8 березня 2022. Процитовано 8 березня 2022.
79. Податкова декларація Володимира Зеленського за 2017 рік (<https://public.nazk.gov.ua/declaration/98a80581-f9af-40ec-95c7-9283b69f9b4e>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190711230209/https://public.nazk.gov.ua/declaration/98a80581-f9af-40ec-95c7-9283b69f9b4e>) оригіналу за 11 липня 2019. Процитовано 21 вересня 2019.
80. Зеленський: новини і свіжі рейтинги на виборах президента України 2019 (<https://www.rbc.ua/ukr/news/zelenskiy-novosti-svezhie-reytingi-vyborah-1547143569.html>). *РБК-Україна* (рос.). Архів (<https://web.archive.org/web/20190223184954/https://www.rbc.ua/ukr/news/zelenskiy-novosti-svezhie-reytingi-vyborah-1547143569.html>) оригіналу за 23 лютого 2019. Процитовано 23 лютого 2019.
81. Хто такий Володимир Зеленський: біографія кандидата у президенти (https://24tv.ua/news/showNews.do?volodimir_zelenskiy_biografiya_zelenskiy_kandidat_u_prezidenti_ukrayini_2019&objectId=1105534). *24 Канал*. Процитовано 29 березня 2019.
82. Податкова декларація Володимира Зеленського за 2018 рік (<https://public.nazk.gov.ua/declaration/dbfd6951-3d06-4720-bc4a-fd9cf94042d0>). Архів (<https://web.archive.org/web/20190805210259/https://public.nazk.gov.ua/declaration/dbfd6951-3d06-4720-bc4a-fd9cf94042d0>) оригіналу за 5 серпня 2019. Процитовано 21 вересня 2019.
83. Хто Ви, містер ПреЗЕдент- великий комбінатор чи мильна бульбашка? (<https://enigma.ua/articles/khto-vi-mister-prezedent-velikiy-kombinator-chi-milna-bulbashka>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20190912165418/https://enigma.ua/articles/khto-vi-mister-prezedent-velikiy-kombinator-chi-milna-bulbashka>) 12 вересня 2019 у *Wayback Machine*., Наталя Лютікова, 11 Вересня 2019 року
84. Від Кварталу 95: Зеленський отримав 4,8 мільйона гривень роялті (<https://web.archive.org/web/20210504231659/https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/volodimir-zelenskiy-otrimav-4-8-milyona-grn-royalti-novini-ukrajini-50062576.html>). Архів оригіналу (<https://nv.ua/ukr/ukraine/politics/volodimir-zelenskiy-otrimav-4-8-milyona-grn-royalti-novini-ukrajini-50062576.html>) за 4 травня 2021. Процитовано 8 січня 2020.
85. Податкова декларація Володимира Зеленського за 2018 рік (<https://public.nazk.gov.ua/declaration/dbfd6951-3d06-4720-bc4a-fd9cf94042d0>)^[недоступне посилання з листопада 2021]
86. Нерухомість за кордоном та мільйонні доходи: Зеленський показав декларацію (<https://web.archive.org/web/20200621221159/https://www.rbc.ua/ukr/news/nedvizhimost-granitsey-millionnye-dohody-1590845008.html>). *РБК-Україна* (рос.). Архів оригіналу (<https://www.rbc.ua/ukr/news/nedvizhimost-granitsey-millionnye-dohody-1590845008.html>) за 21 червня 2020. Процитовано 1 червня 2020.
87. Зеленський з дружиною отримали за рік більше 28 мільйонів доходів (<https://www.pravda.com.ua/news/2020/05/30/7253849/>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20200608064816/https://www.pravda.com.ua/news/2020/05/30/7253849/>) 8 червня 2020 у *Wayback Machine*., Українська правда, 30 ТРАВНЯ 2020 року

88. Зеленський подав декларацію за 2019 рік: Багатомільйонні доходи і нерухомість за кордоном (<https://ua.112.ua/polityka/zelenskyi-podav-deklaratsiiu-za-2019-rik-bahatomilionni-dokhody-i-nerukhomist-za-kordonom-537801.html>) Архівовано (<https://web.archive.org/web/20200608081628/https://ua.112.ua/polityka/zelenskyi-podav-deklaratsiiu-za-2019-rik-bahatomilionni-dokhody-i-nerukhomist-za-kordonom-537801.html>) 8 червня 2020 у Wayback Machine.,
89. Продав-купив ОВДП і не повідомив: Зеленський зізнався у порушенні закону (<https://www.dw.com/uk/продав-купив-овдп-і-не-повідомив-зеленський-зізнався-у-порушенні-закону/a-54083493>), 07.07.2020
90. Зеленський додав у декларацію продаж майна майже на 13,5 мільйона (<https://web.archive.org/web/20200709060927/https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3059206-zelenskij-dodav-u-deklaraciju-prodaz-majna-majze-na-135-miljona.html>). Архів оригіналу (<https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3059206-zelenskij-dodav-u-deklaraciju-prodaz-majna-majze-na-135-miljona.html>) за 9 липня 2020. Процитовано 9 липня 2020.

Посилання

- Володимир Зеленський (<https://web.archive.org/web/20191001053717/https://www.president.gov.ua/president/biografiya>) на офіційному сайті президента України
- Володимир Зеленський (<https://web.archive.org/web/20191001051554/https://ze2019.com/about>) на офіційному сайті президентської кампанії «Зе-2019» (архівна версія)
- Володимир Зеленський (<https://web.archive.org/web/20190328164725/http://kvartal95.com/ua/actors/vladimir/>) на офіційному сайті Студії «95 Квартал» (архівна версія)
- Володимир Зеленський (<https://web.archive.org/web/20190805165129/https://1plus1.ua/ta/g/volodimir-zelenskij>) на офіційному сайті телеканалу «1+1» (архівна версія)
- Володимир Зеленський (<https://web.archive.org/web/20120301091540/http://inter.ua/uk/faces/hosts/zelenskij>) на офіційному сайті телеканалу «Інтер» (архівна версія)
- Новий фільм про президента Зеленського (<https://glavcom.ua/country/society/v-ofisi-prezidenta-poobicyali-pokazati-film-pro-prezidentstvo-zelenskogo-675123.html>)
- Фільм «Рік президента Зеленського» (<https://www.youtube.com/watch?v=VCkbYp8g4u0>)
- ісп. *Ucrania toma medidas para evitar la bancarrota*. (Україна вживає заходів для уникнення банкрутства), іспаномовна газета «El Pais» (<https://elpais.com/internacional/2020-04-27/ucrania-toma-medidas-para-evitar-la-bancarrota.html>), 27 квітня 2020 року.

У месенджерах	Telegram (https://t.me/V_Zelenskiy_official)
У соціальних мережах	Instagram (https://www.instagram.com/zelenskiy_official) · Facebook (https://www.facebook.com/100007211555008) · Twitter (https://twitter.com/ZelenskyUA) · ВКонтакті (https://vk.com/vladimir_zelenskiy95)
Аудіо, відео та фото	Бікісховище · Flickr (https://www.flickr.com/165930373@N06) · YouTube (https://www.youtube.com/channel/UCp2zBKrqP0ZQF6RN4RJtF2Q)
	ČSFD (https://www.csfd.cz/tvurce/85073/) · FilmTV.it (https://www.filmtv.it/persona/240760) · Filmweb (http://www.filmweb.pl/person?Id=1002959)

Про аудіо, відео та фото	) · Internet Movie Database (https://www.imdb.com/name/nm3305952/) · KinoFilms.ua (https://www.kinofilms.ua/star/13218/) · Kinopoisk (https://www.kinopoisk.ru/name/1677607/) · Kino-teatr.ua (http://kino-teatr.ua/uk/main/person/person_id/1624.phtml) · Okino.ua (https://www.okino.ua/name/wd-nm354013) · Rotten Tomatoes (http://www.rottentomatoes.com/celebrity/vladimir_zelenskiy) · The Movie Database (https://www.themoviedb.org/person/139459) · Кіноріум (https://kinorium.com/name/1950600) · Смотрім (https://smotrim.ru/person/211382)
Тематичні сайти	Geni.com (https://www.geni.com/profile/index/6000000088089032870)
Словники та енциклопедії	Велика норвезька (https://snl.no/Volodymyr_Zelenskyj) · Велика російська енциклопедія (https://bigenc.ru/text/5993520) · Литовська універсальна (https://www.vle.lt/straipsnis/volodymyr-zelenskij) · Шведська національна енциклопедія (https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/volodymyr-zelenskyj) · Britannica (онлайн) (http://britannica.com/biography/Volodymyr-Zelensky) · Treccani (http://www.treccani.it/enciclopedia/vladimir-aleksandrovic-zelenskij)
Довідкові видання	довідка РІА Новини (https://ria.ru/spravka/00000000/1553570177) · довідка РІА Новини (https://ria.ru/spravka/00000000/1552839825) · довідка РІА Новини (https://ria.ru/spravka/00000000/1552186388) · довідка ТАРС (https://tass.ru/info/6352838) · Лівий берег (https://lb.ua/file/person/4525) · ЛІГА.Досьє (https://file.liga.net/persons/vladimir-zelenskii) · Слово і Діло (https://www.slovoidilo.ua/persony/zelenskyi-volodymyr-oleksandrovych) · Munzinger IBA (https://www.munzinger.de/search/go/document.jsp?id=00000031696)
Нормативний контроль	Freebase: /m/0w4j2z1 (https://www.google.com/search?kgmid=/m/0w4j2z1) · GND: 1179997255 (http://d-nb.info/gnd/1179997255) · ISNI: 0000 0005 0072 4452 (http://isni-url.oclc.nl/isni/0000000500724452) · LCCN: no2019142097 (http://id.loc.gov/authorities/no2019142097) · LNB: 000280822 (http://viaf.org/processed/LNB%7CLNC10-000280822) · МАК: 9810626440705606 (http://mak.bn.org.pl/cgi-bin/KHW/makwww.exe?BM=1&NU=1&IM=4&WI=9810626440705606) · VIAF: 9255154260630724480009 (http://viaf.org/viaf/9255154260630724480009) · WorldCat: lccn-no2019142097 (https://www.worldcat.org/identities/lccn-no2019142097)
Президент України	

<u>Президенти</u>	Леонід Кравчук (1991–1994) · Леонід Кучма (1994–2005) · Віктор Ющенко (2005–2010) · Віктор Янукович (2010–2014) · Олександр Турчинов (в. о.) (2014) · Петро Порошенко (2014–2019) · Володимир Зеленський (2019–дотепер)	
<u>Історія</u>	Гетьман Війська Запорозького · Гетьман України · Президент УНР в екзилі · Відсторонення Віктора Януковича	
<u>Інавгурація</u>	<u>Атрибути</u>	Пересопницьке Євангеліє · Символи (Булава · Прапор · Знак (Клейнод гетьмана Івана Мазепи) · Печатка)
	<u>Церемонії</u>	Інавгурація Леоніда Кравчука · Інавгурації Леоніда Кучми · Інавгурація Віктора Ющенка · Інавгурація Віктора Януковича · Інавгурація Петра Порошенка · Інавгурація Володимира Зеленського
<u>Протокол та структура</u>	Протокол та Церемоніал Президента · Послання · Розпорядження · Укази · Перша Леді	
<u>Резиденції</u>	Будівля Офісу Президента · Маріїнський палац · Будинок із химерами · Дім невітійної вдови	
<u>Вибори</u>	1991 · 1994 · 1999 · 2004 · 2010 · 2014 · 2019	
	«Безпековий блок»	Верховний Головнокомандувач Збройних сил України · Голова Ради національної безпеки і оборони України · Голова Воєнного кабінету при РНБОУ · Генеральний прокурор* · Служба зовнішньої розвідки · Держспецзв'язок · Служба безпеки* · Управління державної охорони · Генеральний штаб
		Офіс Президента України · Державне управління справами · Представники Президента України · Прессекретар

Інституційний вплив	«Адміністративний блок»	(Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим) · Уповноважені Президента України · Антимонопольний комітет* · Фонд державного майна* · Державний комітет телебачення і радіомовлення* · Національний інститут стратегічних досліджень · Національна академія державного управління · Радники Президента	
	Допоміжні та консультативно-дорадчі органи	Громадська гуманітарна рада · Дорадча міжнародна рада реформ · Комісія державних нагород та геральдики · Комісія з питань координації євроатлантичної інтеграції України · Комітет з економічних реформ · Координаційна рада з питань розвитку громадянського суспільства · Координаційний центр з упровадження економічних реформ · Міжнародна дорадча рада · Національна інвестиційна рада України · Національна рада з питань антикорупційної політики при Президенті України · Національна рада реформ · Національна тристороння соціально-економічна рада · Національний антикорупційний комітет України · Об'єднаний комітет з питань розвідувальної діяльності при Президентові України · Консультативна рада у справах ветеранів війни, сімей загиблих (померлих) захисників України · Рада з питань розвитку Національного культурно-мистецького та музейного комплексу «Мистецький арсенал» · Рада регіонального розвитку · Фонд	

Президента України з підтримки
освітніх та наукових програм для
молоді • Фонд Президента України з
підтримки освіти, науки та спорту •
Офіційний вісник Президента України

Ліквідовані інституції Державна дума

(*) призначення керівника погоджується парламентом

Голови країн та урядів Європи

Голов
країн

☐ Федеральний президент Австрії (Александер ван дер Беллен) • ☐ Президент Албанії (Ілір Мета) • ☐ Князі-співправителі Андорри (Жоан Енрік Вівес-Сісілья та Емманюель Макрон) • ☐ Король (Філіп I) • ☐ Президент Республіки Білорусь (Олександр Лукашенко) • ☐ Президент Болгарії (Румен Радев) • ☐ Голова Президії Боснії і Герцеговини (Желько Комшич) • ☐ Папа Римський (Франциск) • ☐ Королева Великої Британії (Єлизавета II) • ☐ Президент Греції (Катерина Сакелларопулу) • ☐ Королева Данії (Маргрете II) • ☐ Президент Естонії (Алар Каріс) • ☐ Президент Ірландії (Майкл Гігінс) • ☐ Президент Ісландії (Гвюдні Йоуганнессон) • ☐ Король Іспанії (Філіп VI) • ☐ Президент Італії (Серджо Матарелла) • ☐ Президент Латвії (Егілс Левітс) • ☐ Президент Литви (Гітанас Науседа) • ☐ Князь Ліхтенштейну (Ганс-Адам II) • ☐ Великий герцог Люксембургу (Анрі) • ☐ Президент Північної Македонії (Стево Пендаровський) • ☐ Президент Мальти (Джордж Велла) • ☐ Президент Молдови (Мая Санду) • ☐ Князь Монако (Альбер II) • ☐ Король Нідерландів (Віллем-Олександр) • ☐ Федеральний президент Німеччини (Франк-Вальтер Штайнмаєр) • ☐ Король Норвегії (Гаральд V) • ☐ Президент Польщі (Анджей Дуда) • ☐ Президент Португалії (Марселу Ребелу де Соза) • ☐ Президент Російської Федерації (Володимир Путін) • ☐ Президент Румунії (Клаус Йоганніс) • ☐ Капітани-регенти Сан-Марино (Франческо Муссоні та Джакомо Сімончіні) • ☐ Президент Сербії (Александар Вучич) • ☐ Президент Словаччини (Зузана Чапутова) • ☐ Президент Словенії (Борут Пахор) • ☐ Президент Угорщини (Янош Адер) • ☒ Президент України (Володимир Зеленський) • ☐ Президент Фінляндії (Саулі Нійністе) • ☐ Президент Франції (Емманюель Макрон) • ☐ Президент Хорватії (Зоран Миланович) • ☐ Президент Чехії (Мілош Земан) • ☐ Президент Чорногорії (Мило Джуканович) • ☐ Президент Швейцарії (Ігнаціо Кассіс) • ☐ Король Швеції (Карл XVI Густав)

Частково визнані: ☐ Президент Косова (Вйоса Османі)

☐ Федеральний канцлер Австрії (Карл Негаммер) • ☐ Прем'єр-міністр Албанії (Еді Рама) • ☐ Прем'єр-міністр Андорри (Хав'єр Еспот Самора) • ☐ Прем'єр-міністр Бельгії (Александер де Кроо) • ☐ Прем'єр-міністр Білорусі (Роман Головченко) • ☐ Прем'єр-міністр Болгарії (Кирил Петков) • ☐ Прем'єр-міністр Боснії і Герцеговини (Зоран Тегелтія) • ☐ Державний секретар Ватикану (П'єтро Паролін) та Голова Губернорату Ватикану

Голов урядів

(Джузеппе Бертелло) • Прем'єр-міністр Великої Британії (Борис Джонсон) • Прем'єр-міністр Греції (Кіріакос Міцотакіс) • Прем'єр-міністр Данії (Метте Фредеріксен) • Прем'єр-міністр Естонії (Кая Каллас) • Прем'єр-міністр Ірландії (Міхал Мартін) • Прем'єр-міністр Ісландії (Катрін Якобсдоуттір) • Голова Уряду Іспанії (Педро Санчес) • Голова Ради міністрів Італії (Маріо Драгі) • Прем'єр-міністр Латвії (Кріш'яніс Каріньш) • Міністр-голова Литви (Інгріда Шимоніте) • Прем'єр-міністр Ліхтенштейну (Даніель Ріш) • Прем'єр-міністр Люксембургу (Ксав'є Бетель) • Прем'єр-міністр Північної Македонії (Димитар Ковачевський) • Прем'єр-міністр Мальти (Роберт Абеда) • Прем'єр-міністр Молдови (Наталія Гаврилиця) • Державний міністр Монако (П'єр Дарту) • Прем'єр-міністр Нідерландів (Марк Рютте) • Федеральний канцлер Німеччини (Олаф Шольц) • Прем'єр-міністр Норвегії (Йонас Гар Стьоре) • Прем'єр-міністр Польщі (Матеуш Моравецький) • Прем'єр-міністр Португалії (Антоніу Кошта) • Голова Уряду Російської Федерації (Михайло Мішустін) • Прем'єр-міністр Румунії (Ніколає Чуке) • Держсекретар закордонних справ і політики Сан-Марино (Лука Беккарі) • Прем'єр-міністр Сербії (Ана Брнабич) • Прем'єр-міністр Словаччини (Едуард Гегер) • Голова Уряду Словенії (Янез Янша) • Прем'єр-міністр Угорщини (Віктор Орбан) • Прем'єр-міністр України (Денис Шмигаль) • Прем'єр-міністр Фінляндії (Санна Марін) • Прем'єр-міністр Франції (Жан Кастекс) • Прем'єр-міністр Хорватії (Андрей Пленкович) • Прем'єр-міністр Чехії (Петр Фіала) • Голова Уряду Чорногорії (Здравко Кривокапич) • Прем'єр-міністр Швеції (Магдалена Андерссон)

Частково визнані: Прем'єр-міністр Косова (Альбін Курті)

Кандидати на посаду Президента України 2019

Геннадій Балашов • Роман Безсмертний • Ольга Богомолець • Інна Богословська • Юрій Бойко • Віктор Бондар • Олександр Ващенко • Олександр Вілкул • Микола Габер • Анатолій Гриценко • Олександр Данилюк • Юрій Дерев'янка • Василь Журавльов • **Володимир Зеленський** • Сергій Каплін • Юрій Кармазін • Ілля Кива • Аркадій Корнацький • Руслан Кошулинський • Віктор Кривенко • Віталій Купрій • Юлія Литвиненко • Олег Ляшко • Олександр Мороз • Валентин Наливайченко • Роман Насіров • Андрій Новак • Сергій Носенко • Володимир Петров • **Петро Порошенко** • Руслан Ригованов • Віталій Скоцик • Ігор Смешко • Олександр Соловйов • Сергій Тарута • Юлія Тимошенко • Юрій Тимошенко • Ігор Шевченко • Олександр Шевченко

Зняли кандидатури

Дмитро Гнап • Дмитро Добродомов • Сергій Кривонос • Андрій Садовий • Євгеній Мураєв

Студія «Квартал 95»

Ключові особи

Володимир Зеленський • Сергій Шефір • Борис Шефір • Андрій Яковлев • Іван Баканов

Телепроєкти

Мільйонер — Гаряче крісло • Майданс • Вечірній Квартал • Пороблено в Україні • Розсміши коміка • Вечірній Київ • Чисто NEWS • Країна У • Ліга сміху • Бійцівський клуб • Жіночий квартал • Ігри приколів

<u>Кінофільми</u>	<u>Кохання у великому місті</u> (2009) • <u>Кохання у великому місті 2</u> (2010) • <u>Службовий роман. Наш час</u> (2011) • <u>Я буду поруч</u> (2012) • <u>Ржевський проти Наполеона</u> (2012) • <u>8 перших побачень</u> (2012) • <u>Кохання у великому місті 3</u> (2013) • <u>8 нових побачень</u> (2015) • <u>8 кращих побачень</u> (2016) • <u>Слуга народу 2</u> (фільм) (2016) • <u>Я, ти, він, вона</u> (2018) • <u>Гулливер повертається</u> (2021)
<u>Телесеріали</u>	<u>Свати</u> (2008-2013) • <u>Чудо</u> (2009) • <u>Папаши</u> (2011) • <u>Мамочки</u> (2011) • <u>Чемпіони з подворотні</u> (2011) • <u>Небесні родичі</u> (2011) • <u>Дівоче полювання</u> (2011) • <u>Байки Мітяя</u> (2012) • <u>Шукаю дружину з дитиною</u> (2014) • <u>Одного разу під Полтавою</u> (2014-) • <u>Між нами дівчатами</u> (2015) • <u>Шерлок</u> (2015) • <u>Слуга народу</u> (телесеріал, 2015-2019) • <u>Родичі</u> (2016) • <u>Одного разу в Одесі</u> (2016) • <u>Танька і Володька</u> (2016-) • <u>Готель «Галіція»</u> (2017) • <u>Папик</u> (2019) • <u>Родина на рік</u> (2019) • <u>Мишоловка для кота</u> (2020) • <u>Втікачі</u> (2020) • <u>18-річний олігарх</u> (2020) • <u>100 тисяч хвилин разом</u> (2021) • <u>Жити з Надією</u> (2021) • <u>Врятувати маму</u> (2021) • <u>Дом Бобринских</u> (2021)
<u>Мюзикли</u>	<u>За двома зайцями</u> • <u>Три мушкетери</u> • <u>Дуже новорічне кіно, або ніч у музеї</u> • <u>«Як козаки...»</u> • <u>1+1 вдома</u> • <u>1+1 вдома 2</u>
<u>Мультфільми</u>	<u>Гулливер повертається</u> (2021)
<u>Мультсеріали</u>	<u>Казкова Русь</u> • <u>Мульти Барбара</u> • <u>Сватики</u> • <u>Жужа</u>
<u>Актори/Сценаристи</u>	<u>Олена Кравець</u> • <u>Євген Кошовий</u> • <u>Олександр Пікалов</u> • <u>Юрій Крапов</u> • <u>Степан Казанін</u> • <u>Валерій Жидков</u> • <u>«Брати Шумахери»</u> (Сергій Цвіловський та Юрій Великий) • <u>Денис Манжосов</u> • <u>Юрій Корявченков</u> • <u>Міка Фаталов</u> • <u>Тетяна Песик</u> • <u>Андрій Ільков</u> • <u>Юрій Микуленко</u> • <u>Тимофій Саєнко</u> • <u>Юрій Пойманов</u> • <u>Сергій Шинкарук</u> • <u>Олена Зеленська</u> • <u>Артем Гагарін</u> * <u>Володимир Мартинець</u>
<u>Інтер</u> • <u>1+1</u>	
Лідери ГУАМ	
☐ <u>Саломе Зурабішвілі</u> • <u>Володимир Зеленський</u> • ☐ <u>Ільхам Алієв</u> • ☐ <u>Мая Санду</u>	

Отримано з https://uk.wikipedia.org/w/index.php?title=Зеленський_Володимир_Олександрович&oldid=34856191

Цю сторінку востаннє відредаговано о 08:27, 17 березня 2022.

Текст доступний на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-ShareAlike; також можуть діяти додаткові умови. Детальніше див. Умови використання.